C/2024/3975

21.6.2024.

PAZIŅOJUMS

Norādījumi dalībvalstīm par informācijas prasībām attiecībā uz vidēja termiņa fiskāli strukturālajiem plāniem un gada progresa ziņojumiem

(C/2024/3975)

Regulā (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (turpmāk "regula") ir noteikts, ka, "lai nodrošinātu [minētās] regulas efektīvu īstenošanu un pienācīgu uzraudzību, Komisijai pēc Ekonomikas un finanšu komitejas atzinuma pieprasīšanas būtu savlaicīgi jāsniedz norādījumi par informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz savos valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos un savos gada progresa ziņojumos. Minētie norādījumi būtu jāpublisko." Šajā paziņojumā ir ietverti šādi norādījumi. Ekonomikas un finanšu komiteja (EFK) sniedza atzinumu 2024. gada 7. jūnijā, un Komisija to ņēma vērā.

Šo norādījumu mērķis ir palīdzēt dalībvalstīm piemērot Regulu (ES) 2024/1263. Autoritatīva Eiropas Savienības tiesību aktu interpretācija ir vienīgi Eiropas Savienības Tiesas kompetencē.

A DAĻA

INFORMĀCIJAS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ VIDĒJA TERMIŅA FISKĀLI STRUKTURĀLAJIEM PLĀNIEM

1. Ievads

Šie norādījumi attiecas uz regulas noteikumiem par valstu vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (turpmāk "VTP", "vidēja termiņa plāni" vai tikai "plāni") saturu. Tie ir norādījumi dalībvalstīm par to plānu sagatavošanu un jo īpaši par: to, kā sagatavot plānus tādā veidā, kas nodrošina pienācīgu politisko apņemšanos un valstu atbildību, vienlaikus ierobežojot ziņošanas slogu; informāciju, kas vajadzīga Komisijai, lai novērtētu, vai fiskālās saistības atbilst regulas prasībām; informāciju, kas jāiesniedz par investīciju un reformu saistībām, lai pamatotu fiskālo korekciju pagarināšanu; kā arī informāciju, kas jāiekļauj par dalībvalstu reakciju uz konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem (KVAI) (tostarp ieteikumiem, kas sniegti saskaņā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru) un ES kopīgajām prioritātēm.

Šie norādījumi par informācijas prasībām attiecībā uz vidēja termiņa plāniem būtu jāskata saistībā ar norādījumiem par gada progresa ziņojumiem. Lielākā daļa tabulu vidēja termiņa plānos un gada progresa ziņojumos ir līdzīgas, lai gan aptvers atšķirīgu gadu skaitu un ietvers atšķirīgus rādītājus (budžeta izpildes rezultāts, aplēse, prognoze vai politikas saistības) un vairāk vai mazāk detalizētu informāciju.

Ņemot vērā valstu atbildību, šie norādījumi neparedz stingru plānu paraugstruktūru. Dalībvalstis pašas var lemt par savu plānu precīzu struktūru un detalizācijas pakāpi, jo tām var būt atšķirīgas valsts vajadzības, ar nosacījumu, ka plānos tiek iekļauta informācija, kas prasīta regulā un apskatīta šajā paziņojumā. Lai palīdzētu dalībvalstīm sagatavot plānus, šajos norādījumos ir sniegts pārskats par elementiem, kas jāiekļauj un kas ir nepieciešami Komisijai, lai tā varētu pienācīgi novērtēt atbilstību regulai, kā arī ir iekļautas veidnes tabulām, kurās ietverta prasītā informācija. Plānos galu galā būtu jāiekļauj skaidra informācija, kas vajadzīga, lai Padome un Komisija varētu pārliecināties, vai plāni atbilst regulā noteiktajiem mērķiem un prasībām, un apstiprināt plānu ar Padomes ieteikumu, kura īstenošana tiks uzraudzīta ([1]).

([1]) Dalībvalstis var lūgt palīdzību, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu, lai veidotu spējas un iegūtu speciālās zināšanas publisko finanšu pārvaldības jomās, kas ir būtiskas to plānu sagatavošanai. Cita starpā šādas spējas un zināšanas varētu būt saistītas ar vidējā termiņa budžeta plānošanas praksi, izdevumu pārskatīšanu, parāda ilgtspējas analīzi un fiskālās un makroekonomiskās statistikas sagatavošanu.

Vidēja termiņa plāna galvenais elements ir saistības, kas attiecas uz valsts finansētu neto primāro izdevumu (turpmāk "neto izdevumi") pieauguma tempu. "Neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus ([2]). Plānos dalībvalstis apņemas saglabāt neto izdevumus nominālā izteiksmē zem gada (un līdz ar to arī kumulatīvā ([3])) pieauguma tempa, kas nodrošina atbilstību parāda ilgtspējas prasībām, un ievērot aizsardzības pasākumus. Lai izpildītu šīs saistības, valdība var izvēlēties starp izdevumu ierobežošanu un/vai diskrecionāro ieņēmumu palielināšanu. Vidēja termiņa plānā būtu jāapskata ekonomikas un fiskālā stratēģija (ieņēmumu un/vai izdevumu pasākumi, investīcijas, strukturālās reformas u.t.t.), ko tās plāno īstenot, lai nodrošinātu plānā noteikto saistību izpildi. Parasti dalībvalstis var sniegt sīkāku informāciju par šo stratēģiju par plāna sākotnējiem gadiem ([4]). Atbilstīgi dalībvalstu praksei gada budžetos pēc tam tiks apstiprināti vai grozīti, kā arī skaitliski izteikti konkrēti politikas instrumenti, kas nodrošinās saistību izpildi.

Plānos iekļaujamo elementu kontrolsaraksts

	Juridiskais pamats regulā	Attiecīgā iedaļa	Vieta tabulā
Neto izdevumu daudzgadu virzība (tai skaitā deficīta noturības nosacījums un parāda ilgtspējas nosacījumi), kā arī ...	7., 8. pants, 13. panta a) punkts	2.2., 2.4. iedaļa	VTP 1.a tabula., VTP 4. tabula
... pamatā esošie makroekonomiskie pieņēmumi un ...	13. panta a) punkts	2.2., 2.3. iedaļa	VTP 1. tabula, VTP 2. tabula
... plānotie fiskāli strukturālie pasākumi	13. panta a) punkts	2.6. iedaļa	VTP 8. tabula
Komisijas nosūtītā atsauces trajektorija vai tehniskā informācija	13. panta b) punkts	2.9. iedaļa	
Ja valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā ir iekļauta lielāka neto izdevumu virzība nekā atsauces trajektorijā, ko Komisija noteikusi, plānā sniedz pamatotus un uz datiem balstītus ekonomiskus argumentus, kas izskaidro atšķirību.	13. panta b) punkts	2.9. iedaļa	
Investīcijas un reformas, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos, un paskaidrojums, kā dalībvalsts pievērsīsies Savienības kopīgajām prioritātēm	13. panta c) punkts	2.6. iedaļa	VTP 8. tabula, VTP 9. tabula
Darbības, lai īstenotu KVAI, kas attiecas uz MNNP, un reaģētu uz Komisijas brīdinājumiem vai Padomes ieteikumiem	13. panta d) punkts	2.6. iedaļa	VTP 8. tabula; VTP 9. tabula
Jau īstenoto investīciju un reformu ietekme	13. panta f) punkts	2.3., 2.4. iedaļa	

([2]) Sk. regulas 2. panta 2. punktu.

([3]) Saskaņā ar regulas 22. panta 2. punktu Komisija izveidos kontroles kontu, lai sekotu līdzi novēroto neto izdevumu kumulatīvām augšupējām un lejupējām novirzēm no Padomes noteiktās neto izdevumu virzības, ko no jauna noteiks pēc tam, kad Padome būs apstiprinājusi jaunu valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu.

([4]) Ja plānu iesniedz aptuveni tajā pašā laikā, kad nākamā gada budžeta projektu, plānā norādītajiem skaitļiem būtu jāatbilst informācijai, kas sniegta gada budžeta projektā.

	Juridiskais pamats regulā	Attiecīgā iedaļa	Vieta tabulā
Informācija par galvenajiem makroekonomiskajiem un budžeta pieņēmumiem, ...	13. panta g) punkts	2.2. 2.3, 2.4. iedaļa	VTP 1. tabulab
... netiešajām saistībām un iespējamām saistībām, ...	13. panta g) punkts	2.5., 2.7. iedaļa	VTP 7.a tabula
... prognozēto valsts finansēto publisko investīciju līmeni, ...	13. panta g) punkts	2.4. iedaļa	VTP 4. tabula
... publisko investīciju vajadzībām, tostarp tām, kas saistītas ar Savienības kopīgajām prioritātēm, ...	13. panta g) punkts	2.6 iedaļa	VTP 10. tabula
... apspriešanos ar valstu parlamentiem un organizēto apspriešanās procesu, ...	13. panta g) punkts 11. pants	2.1. iedaļa	
... saskanību ar attiecīgās dalībvalsts kohēzijas politikas fondiem, kā arī atveseļošanas un noturības plānu.	13. panta g) punkts	Sections 2.1., 2.6. iedaļa	VTP 9. tabula
Reformu un investīciju saistību kopuma, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, ietekme uz izaugsmes un noturības potenciālu, fiskālo stabilitāti un valsts līmenī finansētām publiskajām investīcijām	14.panta 2.punkts, 13. panta g) punkts	2.6. iedaļa	
Informācija par to, kā reformu un investīciju saistības, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, pievēršas Savienības kopīgajām prioritātēm un attiecīgajiem KVAI (cita starpā ieteikumiem, kas sniegti saistībā ar MNNP), kā arī ...	14. pants 2. punkts	2.6. iedaļa	VTP 8. tabula
... katras reformu un investīciju saistības skaidrs apraksts, termiņi un attiecīgā gadījumā rādītāji.	14. pants 3. punkts 13. pants e) apakšpunkts	2.6. iedaļa	VTP 8. tabula
Reformu un investīciju kopuma, kas ir korekcijas perioda pagarināšana pamatā, atbilstība saistībām, kas iekļautas apstiprinātajā ANP, un partnerības nolīgums, par kuru panākta vienošanās saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu.	14. pants 4. punkts	2.6. iedaļa	VTP 8. tabula
Ja plāns kalpo par korektīvo pasākumu plānu, kas prasīts saskaņā ar PNNP, MNNP, — konkrētas politikas darbības, ko dalībvalsts plāno īsteno, un minēto darbību grafiks.	31. pants	2.8. iedaļa	VTP 11. tabula
Pārejas noteikumi: ANP saistības, kas jāņem vērā	36. pants	2.6. iedaļa	VTP 8. tabula, VTP 9. tabula

2. **Plānu saturs**

Šajos norādījumos, atsaucoties uz plānu laikposmiem, ir izmantoti vairāki nosacījumi. Tabulās izmantotais nosacījums ir, ka T gads ir plāna iesniegšanas gads (*plāna gads*). Vienmēr ir vajadzīgi pilnīgi dati par T-1 gadu (pēdējais gads ar izpildes datiem, kas ir *bāzes gads*) ([5]). T+1 gads ir *pirmais pilnais plāna īstenošanas gads*. Tādējādi četru gadu plāns aptver gadus līdz T+4 gadam un paredz fiskālās saistības (neto izdevumu virzību) līdz minētajam gadam ([6]).

Lai gan plāna standarta plānošanas periods ir četri gadi, dalībvalstīm būtu jāiesniedz plāni, kas aptver piecus gadus, ja tas labāk atbilst to likumdošanas ciklam (2. panta 6. punkts). Tādējādi turpmāk šajā dokumentā atsauces uz četru gadu plāniem attiecīgā gadījumā vienmēr jāsaprot kā atsauces arī uz piecu gadu plāniem ([7]). Plānam ar pagarinātu (un līdz ar to pakāpeniskāku) korekcijas periodu līdz septiņiem gadiem, ko pamato reformu un investīciju saistības, arī ir četru vai piecu gadu plānošanas periods.

2.1. *Politiskais atbalsts, apspriešanās process un papildināmība ar ES fondiem*

Plānā sniedz informāciju par apspriešanās procesu, ko organizē pirms plāna iesniegšanas (11. pants, 13. panta g) punkts). Lai stiprinātu valstu atbildību, dalībvalstīm būtu jāveic apspriešanās ar pilsonisko sabiedrību, sociālajiem partneriem, reģionālajām iestādēm un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts regulējumu. Pirms plāna iesniegšanas katra dalībvalsts var arī lūgt neatkarīgas fiskālās iestādes atzinumu par plānu ([8]) un/vai apspriest plāna projektu valsts parlamentā. Saskaņā ar 36. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētajiem pārejas noteikumiem dalībvalstis *var* rīkot sabiedrisko apspriešanos ar sociālajiem partneriem, reģionālajām iestādēm, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām attiecīgajām valstu ieinteresētajām personām.

Plānā būtu jāpaskaidro saskanība ar kohēzijas fondiem un (tā darbības laikā) atveseļošanas un noturības plānu (ANP) un attiecīgā gadījumā papildināmība ar tiem (13. panta g) punkts). Tā kā kohēzijas politikas investīcijas un reformas ir ES budžeta ilgtermiņa ieguldījumu politika, sagatavojot vidējā termiņa plānus, tie pienācīgi jāņem vērā. Plānā būtu lietderīgi aprakstīt, kuras intervences jomas tiek atbalstītas no kohēzijas politikas fondiem, kā arī to, kā plānotās investīcijas un reformas veicina kohēzijas mērķu sasniegšanu. Pārejas režīma ietvaros Atveseļošanas un noturības mehānisma darbības laikā plānā būtu arī jāpaskaidro, kādā mērā tas atbilst dalībvalsts ANP un attiecīgā gadījumā — kā tas papildina ANP; vidēja termiņa plānā paredzētās jaunās investīcijas un reformas varētu jēgpilni balstīties uz tiem, kas jau īstenoti saskaņā ar ANP, vai uzlabot tos.

2.2. *Pārskats par fiskālajām saistībām un galveno makroekonomisko un budžeta mainīgo lielumu kopsavilkums*

Tiklīdz plāns būs izvērtēts un apstiprināts, Padomes ieteikumā noteiktā neto izdevumu virzība būs vienotā darbības atsauce fiskālajai uzraudzībai īstenošanas posmā. Plāna galvenās fiskālās saistības ir saglabāt valsts finansētos neto primāros izdevumus zem gada (un līdz ar to arī kumulatīvā) pieauguma tempa, kas nodrošina atbilstību parāda ilgtspējas prasībām, un ievērot aizsardzības pasākumus. Tas ir budžeta ierobežojums, kas veido valsts fiskālo politiku plāna plānošanas periodā. Šīs saistības ir parādītas VTP 1.a tabula (13. panta a) punkts). Ja plānu iesniedz T gadā (plāna gads), kumulatīvais pieauguma temps ir noteikts neto izdevumu līmenī T-1 gadā (bāzes gads), kas ir pēdējais gads, par kuru valstu statistikas iestādes un *Eurostat* publicēs izpildes datus. Šādā gadījumā četru gadu plānā parasti tiktu pausta

([5]) Ja plānu iesniedz gada sākumā, piemēram, laikā no T gada janvāra līdz martam, pirms *Eurostat* un valstu statistikas iestādes ir publicējušas izpildes datus par T-1 gadu, ir lietderīgi noteikt kumulatīvo pieauguma tempu T-2 gada līmenī. Šādos gadījumos šajos norādījumos minēto tabulu bāzes gadam jābūt T-2 (nevis T-1).

([6]) Plānā būtu jānorāda robeždatums datiem un citai informācijai, kas ņemta vērā makroekonomikas un budžeta prognozēs, un tajā būtu jāizmanto jaunākie publicētie dati, kas pieejami minētajā robeždatumā.

([7]) Saskaņā ar 15. panta 1. punktu plāna laikposms dažos gadījumos var būt īsāks: "*Ne vēlāk kā 12 mēnešus pirms pašreizējā valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna beigām dalībvalsts var lūgt iesniegt pārskatītu valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu Komisijai pirms tā laikposma beigām, uz kuru attiecas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns, ja pastāv objektīvi apstākļi, kas kavē tā īstenošanu. Šādā gadījumā pārskatītais valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns aptver laikposmu līdz plāna sākotnējā termiņa beigām.*"

([8]) Ja šāds neatkarīgas fiskālās iestādes atzinums ir pieejams, tas būtu jāpievieno Komisijai iesniegtajam vidēja termiņa plānam (sk. 2.9. iedaļu).

apņemšanās nodrošināt gada (un līdz ar to kumulatīvo) neto izdevumu pieauguma tempu gadā, kad plānu iesniedz (T), un četros turpmākajos gados: T+1, T+2, T+3 un T+4 ([9]). Ja plānā ir iekļauta neto izdevumu virzība, kas ir augstāka par Komisijas noteikto atsauces trajektoriju, dalībvalstij savā plānā būtu jāsniedz pamatoti un datos balstīti ekonomiskie argumenti, paskaidrojot atšķirību (sk. arī 2.9. iedaļu).

Saistību tabulu papildina ar pārskata tabulu, kurā apkopotas galveno makroekonomisko un budžeta mainīgo lielumu prognozes (13. panta a) un g) punkts). Konkrētāk, VTP 1.b tabula apkopo galvenos mainīgos lielumus, kas paziņoti citās plāna tabulās (sk. turpmāk) un kas vajadzīgi, lai novērtētu, vai plānā ierosinātā neto izdevumu virzība sasniedz ļauj sasniegt parāda ilgtspējas mērķus un atbilst aizsardzības pasākumiem.

VTP 1.a tabula.

Fiskālās saistības

	Saistības		T-1	T	T+1	...	T+4
1	Valsts finansētie neto primārie izdevumi	(pieauguma tempi)		XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2		(kumulatīvais pieauguma tempi)		Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins

Piezīme: valsts finansēti neto primārie izdevumi jāziņo nominālā izteiksmē.

VTP 1.b tabula.

Galvenie mainīgie lielumi

			T-1	T	T+1	...	T+4
			pieauguma temps	pieauguma temps	pieauguma temps		pieauguma temps
1	Potenciālais IKP	VTP 2. tabula, 26. rinda	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
2	IKP deflators	VTP 2. tabula, 2. rinda	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
			% no IKP	% no IKP	% no IKP		% no IKP
3	Neto ieņēmumi/aizņēmumi	VTP 4. tabula, 31. rinda	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
4	Strukturālā bilance	VTP 4. tabula, 33. rinda	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
5	Strukturālā primārā bilance	VTP 4. tabula, 34. rinda	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
6	Bruto parāds	VTP 4. tabula, 35. rinda	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%
7	Bruto parāda izmaiņas	VTP 4. tabula, 36. rinda	XX,X%	XX,X%	XX,X%	...	XX,X%

Piezīmes: Galvenie mainīgie lielumi, kurus atspoguļo VTP 1.b tabula, ļauj Komisijai un Padomei uzraudzīt, vai plānā ierosinātā neto izdevumu virzība nodrošina parāda ilgtspējas mērķu sasniegšanu un aizsardzības pasākumus. Vienoto darbības atsauci dalībvalstu fiskālajām saistībām izsaka kā valsts finansēto neto primāro izdevumu pieauguma tempu (sk. VTP 1.a tabula).

2.3. *Makroekonomiskie pieņēmumi*

Vidēja termiņa plānā būtu jāsniedz informācija par prognozēm un pieņēmumiem saistībā ar būtiskajiem makroekonomiskajiem mainīgajiem lielumiem, kas vajadzīgi, lai novērtētu, vai ir ievērotas juridiskās prasības par parāda ilgtspēju un aizsardzības pasākumiem (13. panta a) punkts). Tas ietver *potenciālā* IKP pieauguma prognozes ([10]), kā arī pieņēmumus par IKP deflatoru un procentu likmēm.

Plānā būtu jāiekļauj arī galvenais un ticams (reālā un nominālā) IKP pieauguma scenārijs, un, ja iespējams, plānā var pēc izvēles sniegt plašāku informāciju par IKP prognožu struktūru. Galvenajam un ticamajam scenārijam jābūt atbilstīgam plāna pieņēmumiem (minēti iepriekš), plānā aprakstītajai ekonomikas un fiskālajai stratēģijai un jo īpaši fiskālajai korekcijai, kas izriet no saistībām attiecībā uz neto izdevumiem. Plašākas informācijas sniegšana par IKP prognožu paredzamo struktūru nav obligāta un ir tikai indikatīva, jo izaugsmes struktūra būs atkarīga no pasākumu detalizētas specifikācijas, kas var nebūt pilnībā zināma par visiem plāna aptvertajiem gadiem ([11]).

([9]) Ja plānu iesniedz gada sākumā, piemēram, laikā no T gada janvāra līdz martam, T gads var būt arī fiskālās korekcijas pirmais gads, un šādā gadījumā plānā būtu noteikts neto izdevumu pieauguma temps gadiem T līdz T+3.

([10]) Atzīstot neseno ekonomikas satricinājumu un pašreizējās nenoteiktības neparedzēto ietekmi uz potenciālās izaugsmes aplēsēm, dalībvalstis pirmajiem plāniem var izmantot stabilākas laikrindas nekā tās, kas izriet no kopīgi pieņemtās metodikas, ar noteikumu, ka šādu izmantošanu pienācīgi pamato ekonomiskie argumenti un ka kopējais pieaugums aplēšu laikposmā kopumā joprojām atbilst minētās metodikas rezultātiem (36. pants).

([11]) Komisijas dienesti var turpināt pieprasīt tehnisku informāciju par šādiem mainīgiem lielumiem saistībā ar citiem procesiem, piemēram, tehnisko apmaiņu ar dalībvalstīm Komisijas prognozes sagatavošanas ietvaros.

Makroekonomiskajiem pieņēmumiem, tostarp par IKP pieaugumu, inflāciju un procentu likmēm, jābūt piesardzīgiem. Reālā un nominālā IKP pieaugumam būtu jāatspoguļo mijiedarbība starp fiskālo korekciju un ekonomikas izaugsmi un izlaides starpības novēršana. Ja ir novirzes no pieņēmumiem, kas izmantoti Komisijas atsauces trajektorijā, būtu jāsniedz pierādījumi vai pietiekams pamatojums. Jo īpaši, ja dalībvalstis izmanto jaunākus vai citādi atšķirīgus datus, lai noteiktu savas procentu likmes un pieņēmumus attiecībā uz inflāciju, tas būtu jādara konsekventi attiecībā uz visiem plānā iekļautajiem mainīgajiem lielumiem.

Nesen īstenotās struktūrālās reformas potenciālās izaugsmes prognozēs būtu jāņem vērā piesardzīgi. Saistītās ietekmes dēļ plānos var būt nepieciešama detalizēts izklāsts, jo īpaši, ja potenciālās izaugsmes prognozes ievērojami atšķiras no tām, kas izmantotas Komisijas atsauces trajektorijā. Šādā gadījumā šādas novirzes ir jāpamato ar pamatotiem un datos balstītiem pierādījumiem, lai stiprinātu plāna ticamību.

Potenciālā IKP aplēsēs nebūtu jāņem vērā vēl neīstenotu reformu un investīciju (*tostarp* to, kas ir fiskālās korekcijas perioda pagarināšanas pamatā) paredzamā ietekme uz saimniecisko darbību. Regulā (13. pants un 34. apsvērums) noteikts, ka nākotnē, tai skaitā turpmāko plānu izstrādē, būtu pienācīgi jāņem vērā investīciju un reformu ietekme, *tiklīdz tās būs īstenotas* vidēja termiņa plānu ietvaros. Potenciālā IKP aplēsēs *nebūtu* jāņem vērā vēl neīstenotu reformu un investīciju ietekme. Lai gan potenciālais IKP ir viens no būtiskākajiem mainīgajiem lielumiem pieejamo fiskālās manevrēšanas iespēju noteikšanā, šādas vēl neīstenotas reformas un investīcijas veicinās pakāpeniskāku fiskālo korekciju, izpildot korekcijas perioda pagarināšanas kritērijus saskaņā ar 14. pantu. Tomēr informācija par tādu reformu un investīciju paredzamo ietekmi, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, būtu jāsniedz atsevišķi (sk. 2.6. iedaļu), vienlaikus apzinoties, ka ticamas aplēses par reformu ietekmi uz potenciālo izaugsmi ir grūti veikt jebkuros apstākļos un vēl jo vairāk pirms reformas ir pilnībā noteiktas (parasti tas notiek tikai pēc attiecīgā likumdošanas procesa pabeigšanas).

VTP 2. tabula.

Makroekonomiskais scenārijs

			T-1	T-1	T	T+1	...	T+4
	IKP	EUI kods	VV mlrd.	pieauguma temps	pieauguma temps	pieauguma temps		pieauguma temps
1	Reālais IKP	B.1*g		XX.X %	XX.X %	XX.X %	...	XX.X %
2	IKP deflators			XX.X %	XX.X %	XX.X %	...	XX.X %
3	Nominālais IKP	B.1*g	XX.X %	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
	Reālā IKP komponenti	EUI kods	VV mlrd.	pieauguma temps	pieauguma temps	pieauguma temps		pieauguma temps
4	Privātā patēriņa izdevumi	P.3		XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
5	Valdības patēriņa izdevumi	P.3		XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
6	Bruto pamatkapitāla veidošana	P.51		XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
7	Krājumu pārmaiņas un neto vērtslietu iegāde (% no IKP)	P.52 + P.53		neobligāts	neobligāts	neobligāts	...	neobligāts
8	Preču un pakalpojumu eksports	P.6		XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
9	Preču un pakalpojumu imports	P.7		XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
	Devums reālā IKP pieaugumā							
10	Iekšzemes galapieprasījums			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
11	Krājumu pārmaiņas un neto vērtslietu iegāde	P.52 + P.53		XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
12	Preču un pakalpojumu ārējais saldo	B.11		XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
	Deflatori un SPCI			pieauguma	pieauguma	pieauguma		pieauguma
13	Privātā patēriņa deflators			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
14	p.m. SPCI			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
15	Valdības patēriņa deflators			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
16	Investīciju deflators			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
17	Eksporta cenu deflators (preces un pakalpojumi)			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
18	Importa cenu deflators (preces un pakalpojumi)			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
	Darba tirgus	EUI kods	līmenis	pieauguma temps	pieauguma temps	pieauguma temps		pieauguma temps
19	Iekšzemes nodarbinātība (1000 personas, nacionālie konti)		XX.X %	XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
20	Vidējais nostrādāto stundu skaits gadā uz vienu nodarbināto personu		XX.X %	XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
21	Reālais IKP uz vienu nodarbināto personu			Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
22	Reālais IKP uz vienu nostrādāto stundu			Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
23	Kompensācija darba ņēmējiem (VV mlrd.)	D.1	XX.X %	XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
24	Compensation per employee (= 23 / 19)		Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
				%	%	%		%
25	Bezdarba līmenis (%)			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
	Potenciālais IKP un komponenti			pieauguma temps	pieauguma temps	pieauguma temps		pieauguma temps
26	Potenciālais IKP			XX.X %	XX.X %	XX.X %	...	XX.X %
	Devums potenciālajam pieaugumam							
27	Darbaspēks			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
28	Kapitāls			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
29	Kopējā faktoru produktivitāte			XX.X %	XX.X %	neobligāts	...	neobligāts
				% no potenciālā IKP	% no potenciālā IKP	% no potenciālā IKP		% no potenciālā IKP
30	Izlaides starpība			XX.X %	XX.X %	XX.X %	...	XX.X %

Piezīme: ja plānu iesniedz, pirms *Eurostat* un valstu statistikas iestādes ir publicējušas izpildes datus par T-1 gadu, bāzes gadam jābūt T-2 (nevis T-1). "VV mlrd." attiecas uz valsts valūtu miljardos.

Vidēja termiņa plānā būtu jāmin ārējie pieņēmumi, kas ir makroekonomikas un budžeta prognožu pamatā (VTP 3. tabula).

VTP 3. tabula.

Ārējie pieņēmumi

			T-1	T	T+1	...	T+4
1	Īstermiņa procentu likme	(%, gada vidējā)	XX.X%	XX.X%	XX.X%	...	XX.X%
2	Ilgtermiņa procentu likme	(%, gada vidējā)	XX.X%	XX.X%	XX.X%	...	XX.X%
3	USD/EUR valūtas kurss	(gada vidējais)	XX.X%	XX.X%	neobligāts	...	neobligāts
4	NAC/EUR valūtas kurss (tikai dalībvalstīm, kuras nav eurozonas dalībnieces)	(gada vidējais)	XX.X%	XX.X%	neobligāts	...	neobligāts
5	Pasaules reālais IKP (izņemot ES)	(pieauguma temps)	XX.X%	XX.X%	neobligāts	...	neobligāts
6	ES reālais IKP	(pieauguma temps)	XX.X%	XX.X%	neobligāts	...	neobligāts
7	Pasaules importa apjoms, izņemot ES	(pieauguma temps)	XX.X%	XX.X%	neobligāts	...	neobligāts
8	Naftas cena	("Brent", USD/barrelis)	XX.X%	XX.X%	neobligāts	...	neobligāts

2.4. *Budžeta prognozes*

Kā minēts iepriekš, plānā noteiktā galvenā apņemšanās attiecībā uz fiskālo politiku vidējā termiņā ir neto izdevumu pieauguma temps. Gada (un līdz ar to kumulatīvais) pieauguma temps, ko valdība plānā apņemas panākt, ir budžeta ierobežojums, kas nosaka valsts fiskālo politiku plāna plānošanas periodā. Tādēļ neto izdevumu pieauguma temps būs vienīgā darbības atsauce īstenošanas novērtēšanai un izpildes panākšanas darbību uzsākšanai ([12]).

Plānā būtu jāapskata ekonomikas un fiskālā stratēģija plāna perspektīvā, kas ir attiecīgās fiskālās korekcijas pamatā. Konkrētāk, dalībvalstīm būtu jāizklāsta fiskālās korekcijas vispārējā struktūra, plaša ieņēmumu un izdevumu politika, ko tās plāno īstenot, lai panāktu korekciju, un, ja iespējams, jāsniedz indikatīvs politikas pasākumu kopums — tik sīki izstrādāts, kāds tas ir pieejams iesniegšanas laikā ([13]). Dalībvalstis, iespējams, varēs vai arī nevarēs norādīt konkrētus izdevumu un ieņēmumu pasākumus, kas nodrošinās neto izdevumu saistību izpildi plāna periodā. Lai gan plāna novērtējuma pamatā būs neto izdevumu pieaugums un regulas prasību ievērošana, plašāka informācija par politikas pasākumu indikatīvu kopumu palielinātu plāna ticamību un mazinātu īstenošanas riskus. Plāna ekonomikas un fiskālā stratēģija, kā arī jebkāda informācija par indikatīviem politikas pasākumiem tiek apspriesta tehniskajos dialogos ar Komisiju. Attiecīgo politikas pasākumu detalizēts izklāsts pēc tam tiek apstiprināts vai koriģēts un izteikts skaitliski gada budžetos.

Plāna budžeta prognozēs galvenā vērība būtu jāpievērš galvenajiem budžeta parametriem (piemēram, nominālajam deficītam un parādam) ([14]). Šiem parametriem būtu jāatbilst budžeta saistībām un galvenajiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem (piemēram, potenciālajam IKP, IKP, cenu izmaiņām, procentu likmēm u.t.t.). Papildus neto izdevumu pieauguma tempam, deficītam un parādam, vidēja termiņa plānā būtu jāziņo par plānotajām valsts finansētajām publiskajām investīcijām (13. panta g) punkts) un procentu izdevumiem. Par T-1 un T gadu VTP 4. tabula un VTP 5. tabula būtu jāizmanto, lai norādītu arī ieņēmumu pasākumu un vienreizēju pasākumu (gan ieņēmumu, gan izdevumu pusē) aplēsto ietekmi uz budžetu ([15]). VTP 5. tabula var iekļaut arī izdevumu pasākumus (kas nav vienreizējie pasākumi), bet tas nav obligāti. Plāna tekstā būtu sīkāk jāapraksta arī vienreizējie pasākumi.

Neto izdevumi neietver valsts izdevumus, kas saistīti ar Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu. Valsts līdzfinansējums Savienības finansētām programmām attiecas uz tiem ES fondiem, no kuriem finansē dalībvalstu līdzfinansētās programmas, ja attiecīgā regula par fonda izveidi ietver valsts līdzfinansējuma prasību, un kuru līdzfinansējuma prasība rada vispārējās valdības izdevumus, kas iekļauti nacionālajos kontos. Saskaņā ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu (2021.–2027. gadam) valsts līdzfinansējums, kas atbilst iepriekš noteiktajai definīcijai un ir būtisks regulas īstenošanai, ir valsts vispārējās valdības izdevumi programmu līdzfinansēšanai no astoņiem fondiem, uz kuriem attiecas Kopīgo noteikumu regula (KNR) ([16]), Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai un Eiropas

([12]) Novirzes no Padomes ieteiktās neto izdevumu virzības tiks reģistrētas Komisijas pārvaldītajā kontroles kontā.

([13]) Dalībvalstīm, kuras lūdz izņēmumu attiecībā uz neatlikšanas aizsardzības pasākumu (36. panta 1. punkta e) apakšpunkts), būtu jāziņo arī par plānotajiem izdevumiem, kas tiks finansēti ar ANM aizdevumiem.

([14]) Salīdzinot attiecīgos skaitļus, ir būtiski ņemt vērā plānos norādīto nominālā deficīta un parāda rādītāju par gadiem līdz T+4 gadam un Komisijas prognozēs iekļauto rādītāju atšķirības. Komisijas prognozē Komisijas darbinieki ietver tikai to pasākumu ietekmi, kas ir pietiekami precizēti un ticami paziņoti. Plānos ir skaitliski jāizsaka tikai fiskālās korekcijas (detalizētas ieņēmumu un izdevumu politikas skaitliska izteikšana nav obligāta). Citiem vārdiem sakot, plānos iekļautās budžeta prognozes ir balstītas uz fiskālo korekciju pat pirms sīki izstrādātu pasākumu noteikšanas un paziņošanas.

([15]) Pēc būtības neto izdevumu pieauguma rādītāja aprēķināšanai dati par diskrecionārajiem izdevumu pasākumiem nav vajadzīgi. *Neto* izdevumus aprēķina, pamatojoties uz kopējo izdevumu virzību, *atskaitot ieņēmumu pasākumus*. Šā iemesla dēļ ieņēmumu pasākumi ir skaidri iekļauti pārskata tabulās. Tomēr tas nenozīmē, ka jaunais regulējums paredz, ka priekšroka jādod korekcijai, izmantojot ieņēmumus vai izdevumus. Tas vienkārši izriet no tā, kā tiek definēti neto izdevumi (proti, izdevumi, no kuriem *atskaitīti* diskrecionārie ieņēmumu pasākumi).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

infrastruktūras savienošanas instruments. Tas neietekmē nākamo daudzgadu finanšu shēmu struktūru. Šie desmit fondi kopā veido makroekonomiski nozīmīgus valsts līdzfinansējuma izdevumus, kas radušies vispārējai valdībai. Valsts līdzfinansējums, ko sniedz privātais sektors, nav būtisks izslēgšanai no neto izdevumu rādītāja. Valsts līdzfinansējuma līmenis, kas attiecas uz regulu (t. i., summas, kas jāatskaita no neto izdevumu kopsummas), būtu jābalsta uz *Eurostat* apstiprinātajiem izpildes datiem, turklāt būtu jāņem vērā tikai valsts līdzfinansējuma saistības, kas noteiktas attiecīgajos nolīgumos starp dalībvalstīm un ES iestādēm. Datiem par valsts līdzfinansējumu T-1 gadā, ko ietver VTP 4. tabula, būtu jāatbilst summām, kas paziņotas *Eurostat* un ko tas ir apstiprinājis ([17]).

VTP 4. tabula.

Budžeta prognozes

			T-1	T-1	T	T+1	...	T+4
	Ieņēmumi	ESA kods	Vmlrd.	% no IKP	% no IKP	% no IKP		% no IKP
1	Nodokļi no ražošanas un importa	D.2	XXX %	XXX %	XXX %		...	
2	Kārtējie ienākuma nodokļi, mantas nodokļi u.tml.	D.5	XXX %	XXX %	XXX %		...	
3	Sociālās iemaksas	D.61	XXX %	XXX %	XXX %		...	
4	Citi kārtējie ieņēmumi	(D.11+D.12+D.131)+D.29+D.4+D.7	XXX %	XXX %	XXX %		...	
5	Kapitāla nodokļi	D.91	XXX %	XXX %	XXX %		...	
6	Citi kapitāla ieņēmumi	D.92+D.99	XXX %	XXX %	XXX %		...	
7	Kopējie ieņēmumi (= 1+2+3+4+5+6)	TR	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins		...	
8	No kuriem: ES pārvedumi (**ukrātie ieņēmumi, nevis nauda**)	D.7EU+D.9EU	XXX %	XXX %	XXX %		...	
9	Kopējie ieņēmumi, kas nav ES pārvedumi (= 7-8)		Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins		...	
10	p.m. Ieņēmumu pasākumi (papildu ieņēmumi, izņemot ES finansētos pasākumus)		XXX %	XXX %	XXX %		...	
11	p.m. Vienreizēji ieņēmumi, kas iekļauti prognozēs (ilmenis, izņemot ES finansētos pasākumus)		XXX %	XXX %	XXX %		...	
	Izdevumi	ESA kods	Vmlrd.	% no IKP	% no IKP	% no IKP		% no IKP
12	Kompensācija darba ņēmējiem	D.1	XXX %	XXX %	XXX %		...	
13	Starppatēriņš	P.2	XXX %	XXX %	XXX %		...	
14	Procentu izdevumi	D.41	XXX %	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
15	Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	D.62	XXX %	XXX %	XXX %		...	
16	Sociālie pārvedumi natūrā, kas piegādāti ar tirgus ražotāju palīdzību	D.632	XXX %	XXX %	XXX %		...	
17	Subsidijas	D.3	XXX %	XXX %	XXX %		...	
18	Citi kārtējie izdevumi	D.29+(D.4-D.41)+D.5+D.7+D.8	XXX %	XXX %	XXX %		...	
19	Bruto pamatkapitāla veidošana	P.51	XXX %	XXX %	XXX %		...	
20	No kuriem: valsts finansētās publiskās investīcijas		XXX %	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
21	Kapitāla pārvedumi	D.9	XXX %	XXX %	XXX %		...	
22	Citi kapitāla izdevumi	P.52+P.53+NP	XXX %	XXX %	XXX %		...	
23	Kopējie izdevumi (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins		...	
24	No kuriem: izdevumi, kas finansēti no ES pārvedumiem (= 8)	D.7EU+D.9EU	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins		...	
25	Valsts finansētie izdevumi (23-24)		Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins			
26	p.m. Valsts līdzfinansējums Savienības finansētajām programmām		XXX %	XXX %	XXX %		...	
27	p.m. Bezdarbnieku pabalstu cikliskais komponents		XXX %	XXX %	XXX %		...	
28	p.m. Vienreizēji izdevumi kas iekļauti prognozēs (ilmenis, izņemot ES finansētos pasākumus)		XXX %	XXX %	XXX %		...	
29	Neto valsts finansētie primārie izdevumi (pirms ieņēmumu pasākumiem) (= 25-26-27-28-14)		Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins		...	
	Valsts finansētie neto primārie izdevumi				pieauguma temps	pieauguma temps		pieauguma temps
30	Valsts finansēto neto primāro izdevumu pieaugums	VTP 1.a. tabula, 1. ailes			Aplēsti dati	Aplēsti dati	...	Aplēsti dati
	Saldo	ESA kods	Vmlrd.	% no IKP	% no IKP	% no IKP		% no IKP
31	Neto aizdevumi/aizņēmumi (= 7-23)	B.9	XXX %	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
32	Primārā bilance (=31-14)	B.9-D.41p	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
	Cikliskā korekcija			% no IKP	% no IKP	% no IKP		% no IKP
33	Strukturālā bilance			XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
34	Strukturālā primārā bilance			XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
	Parāds		Vmlrd.	% no IKP	% no IKP	% no IKP		% no IKP
35	Bruto parāds		XXX %	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
36	Bruto parāda izmaiņas		XXX %	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
37	Devums bruto parāda izmaiņās							
38	Primārā bilance (=mīnus 32)			Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
39	"Sniega bumbas efekts"			Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
40	Procentu izdevumi (= 14)			Aplēsti	Aplēsti	Aplēsti	...	Aplēsti
41	Pieaugums			Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
42	Inflācija			Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
43	Atlikumu un plūsmu korekcija (= 36-38-39)			Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
				%	%	%		%
44	p.m. Atvasinātā procentu likme parādam (= 14 / DEBT(-1))			XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %

Piezīme: ja plānu iesniedz, pirms *Eurostat* un valstu statistikas iestādes ir publicējušas izpildes datus par T-1 gadu, bāzes gadam jābūt T-2 (nevis T-1). 30. rindu "Valsts finansēto neto primāro izdevumu pieaugums" var aprēķināt, izmantojot šādu formulu: $e_t = \frac{NE_t - REV_t}{NE_{t-1}} - 1 = \frac{(NE_t / GDP_t) - (REV_t / GDP_t)}{(NE_{t-1} / GDP_{t-1})} * (1 + g_t) - 1$, kur e_t ir valsts finansēto neto primāro izdevumu

([17]) *Eurostat* un statistikas kopiena ciešā sadarbībā ar valstu budžeta iestādēm izveidos sistēmu dalībvalstu statistikas datu paziņošanai par valsts līdzfinansējumu Savienības finansētajām programmām, kas vajadzīgi regulas īstenošanai un ko *Eurostat* vēl nav apkopojis šā paziņojuma publicēšanas brīdī. Dalībvalstis sākotnēji — līdz tiek izveidota šādu datu vākšanas un sniegšanas sistēma — var paļauties uz aplēsēm.

pieaugums (VTP 4. tabula, 30. rinda) *t* gadā, NE_t / GDP_t un NE_{t-1} / GDP_{t-1} ir valsts finansētie neto primārie izdevumi (pirms ieņēmumu pasākumiem) kā daļa no IKP attiecīgi *t* un *t-1* gadā (VTP 4. tabula, 29. rinda), REV_t/ GDP_t ir ieņēmumu pasākumi kā daļa no IKP *t* gadā (VTP 4. tabula, 10. rinda), un g_t ir nominālā IKP pieaugums *t* gadā (VTP 2. tabula, 3. rinda).

VTP 5. tabula.

Diskrecionāro ieņēmumu pasākumu paredzamā ietekme

	Nosaukums/pasākuma apraksts	Vienreizējs	Izdevumi/ ieņēmumi	Apakšnozare		T-1	T	T+1	...	T+4
					ESA kods	% no IKP	% no IKP	% no IKP		% no IKP
1	1. pasākums	Jā	Izdevumi	neobligāts	Kods	XX.X %	XX.X %			
...	...	...	...	...	...	...	...			
X	X pasākums	Nē	Ieņēmumi	neobligāts	Kods	XX.X %	XX.X %			
Σ	KOPĀ					Aprēķins	Aprēķins			

Piezīme: izņemot ES finansētos pasākumus. Par pasākumiem jāziņo pieaugumos. Vienreizējie pasākumi vienmēr būtu jāieraksta, norādot, ka to ietekme uz budžetu pirmajā gadā ir +/-X, bet nākamajā gadā to ietekme ir -/+X, tas ir, kopējai ietekmei uz ieņēmumu vai izdevumu līmeni divos secīgos gados jābūt neitrālai. Par izdevumu un ieņēmumu pieaugumu (samazinājumu) jāziņo ar pozitīvu (negatīvu) zīmi. Ja plānu iesniedz, pirms *Eurostat* un valstu statistikas iestādes ir publicējušas izpildes datus par T-1 gadu, bāzes gadam jābūt T-2 (nevis T-1).

Dalībvalstis tiek arī aicinātas tabulā (VTP 6. tabula) **pēc izvēles norādīt ieņēmumu un izdevumu pasākumus, ko tās plāno īstenot saskaņā ar savu indikatīvo ekonomikas un fiskālo stratēģiju**. Ja iespējams, dalībvalstis var iekļaut arī paredzamo fiskālo ietekmi kvantitatīvā izteiksmē; pēc tam šie kvantitatīvie rādītāji tiks apstiprināti vai pārskatīti gada budžetos.

VTP 6. tabula.

Plānā paredzētie indikatīvie ieņēmumu un izdevumu pasākumi

	Pasākuma nosaukums/apraksts	Ietekme uz ieņēmumiem vai izdevumiem	Plānotais īstenošanas datums
1	1. pasākums	neobligāts	X. cet. 20XX. g.
...	...	...	...
X	X pasākums	neobligāts	X. cet. 20XX. g.

2.5. *Parāda prognozes*

Novērtējot plānus, Komisijai attiecībā uz *visām dalībvalstīm* būtu jāpārbauda, vai neto izdevumu saistības atbilst tiesību aktu prasībām un aizsardzības pasākumiem un vai tās nodrošina, ka parāds un deficīts vidējā termiņā saglabājas piesardzīgā līmenī (16. pants). Šajā kontekstā (un saskaņā ar 13. pantu) plānos būtu jāpaziņo parāda un deficīta prognozes un būtiskie pamatā esošie makroekonomiskie pieņēmumi par laikposmu līdz desmit gadiem pēc korekcijas perioda beigām (T+14 četru gadu plāniem; līdz T+17 pagarinājuma gadījumā) (VTP 7.a tabula).

VTP 7.a tabula.

Parāda un nominālās bilances prognozes un būtiskie pamatā esošie pieņēmumi (saskaņā ar *plānoto fiskālo virzību*)

Visām dalībvalstīm:

				T-1 ...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Bruto parāds	VTP 4. tabula, 35. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
2	Vispārējās valdības bilance	VTP 4. tabula, 31. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
3	Strukturālā primārā bilance	VTP 4. tabula, 34. rinda	(% no potenciālā IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
4	Cikliskais komponents		(% no potenciālā IKP)	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
5	Vienreizēji pasākumi		(% no IKP)	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
6	Procentu ādevumi	VTP 4. tabula, 14. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
7	Ilgtermiņa procentu likme	VTP 3. tabula, 1. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
8	Īstermiņa procentu likme	VTP 3. tabula, 2. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
9	Atvasinātā vidējā procentu likme	VTP 4. tabula, 44. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
10	Atlikumu un plūsmu korekcija	VTP 4. tabula, 43. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
11	Potenciālais IKP	VTP 2. tabula, 26. rinda	(pieauguma temps)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
12	Reālais IKP	VTP 2. tabula, 1. rinda	(pieauguma temps)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
13	IKP deflators	VTP 2. tabula, 2. rinda	(pieauguma temps)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
14	Nominālais IKP	VTP 2. tabula, 3. rinda	(pieauguma temps)	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins

Piezīme: ja plānu iesniedz, pirms *Eurostat* un valstu statistikas iestādes ir publicējušas izpildes datus par T-1 gadu, bāzes gadam jābūt T-2 (nevis T-1).

***Tām dalībvalstīm, kurām Komisija sagatavo atsauces trajektoriju,* plānos būtu jāiekļauj arī jutīguma analīze, kas parāda, ka prognozētais parāds *ticami* samazinās vai saglabājas piesardzīgā līmenī.** Šai jutīguma analīzei jābūt balstītai uz kopīgu metodiku (proti, standarta noteicošajiem stresa testiem un stohastisku analīzi, — 10. pants) (VTP 7.b tabula) ([18]).

VTP 7.b tabula.

Parāda prognozes un būtiskie riskam pakļautie mainīgie lielumi, noteicošie scenāriji un stohastiskās simulācijas

Tikai tām dalībvalstīm, kurām Komisija sagatavo atsauces trajektoriju

	Finanšu stresa scenārijs			**T-1 ...**	**T+4**	**T+5**	**...**	**T+14/17**
1	Bruto parāds	VTP 4. tabula, 35. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
2	Ilgtermiņa procentu likme	VTP 3. tabula, 1. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
3	Īstermiņa procentu likme	VTP 3. tabula, 2. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
	Zemākas SPB scenārijs			**T-1 ...**	**T+4**	**T+5**	**...**	**T+14/17**
4	Bruto parāds	VTP 4. tabula, 35. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
5	Strukturālā primārā bilance	VTP 4. tabula, 34. rinda	(% no potenciālā IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
	Pretējs "r-g" scenārijs			**T-1 ...**	**T+4**	**T+5**	**...**	**T+14/17**
6	Bruto parāds	VTP 4. tabula, 35. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
7	Ilgtermiņa procentu likme	VTP 3. tabula, 1. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
8	Īstermiņa procentu likme	VTP 3. tabula, 2. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
9	Reālais IKP	VTP 2. tabula, 1. rinda	(pieauguma temps)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
10	Potenciālais IKP	VTP 2. tabula, 26. rinda	(pieauguma temps)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
	Stohastiskās simulācijas							
11	Iespējamība, ka parāda līmenis būs zemāks par tā vērtību T+4/7		(%)	XXX %				

Piezīme: ja plānu iesniedz, pirms *Eurostat* un valstu statistikas iestādes ir publicējušas izpildes datus par T-1 gadu, bāzes gadam jābūt T-2 (nevis T-1).

Ja plānā norādītais neto izdevumu pieauguma temps ir augstāks nekā atsauces trajektorijā vai tehniskajā informācijā, vai gadījumos, kad pamatā esošie pieņēmumi ir pozitīvāki nekā kopīgie pieņēmumi ([19])**, dalībvalstīm būtu jāsniedz sīkāk izstrādāts apraksts par pamatā esošajiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem.** Šāda papildu datu ziņošana ir vajadzīga, lai Komisija varētu pārbaudīt, vai ar pamatotiem un datos balstītiem ekonomiskiem argumentiem var izskaidrot novirzi no atsauces trajektorijas (13. pants) vai, vispārīgāk, no vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmas (25. apsvērums), kā arī, lai Komisija varētu pienācīgi pārbaudīt prasību izpildi (16. pants). Tas ietver i) informāciju par plāna pamatscenāriju "fiskālā politika bez izmaiņām" (VTP 7.c tabula), t. i., bāzes trajektoriju bez korekcijām, kas nozīmē nemainīgu strukturālo primāro bilanci, atskaitot novecošanas izmaksu izmaiņas no pirmā pilnā

([18]) Prognozes un pieņēmumus, kas ir atsauces trajektoriju pamatā, Komisija paziņos kopā ar atsauces trajektorijām.

([19]) Saskaņā ar 9. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu Komisija iepriekšējo norādījumu ietvaros *visām dalībvalstīm* nosūta pamatā esošos pieņēmumus

plāna īstenošanas gada ([20]), kā arī ii) informāciju par pamatā esošajiem pieņēmumiem saistībā ar parādu dzēšanas struktūru, izpirkšanas likmi un jaunu parādu termiņiem (VTP 7.d tabula) ([21]). Šāda papildu datu ziņošana ir nepieciešama dalībvalstu prognožu replicēšanai, lai Komisija varētu novērtēt, vai ir izpildītas 15. panta prasības un vai ir pamatotas atšķirības no atsauces trajektorijām vai atkāpes no kopīgiem pieņēmumiem.

VTP 7.c tabula.

Parāda un nominālās bilances prognozes un pamatā esošie pieņēmumi (saskaņā ar pamatscenāriju "fiskālā politika bez izmaiņām")

Tikai dalībvalstīm ar augstāku neto izdevumu virzību nekā atsauces trajektorijā vai tehniskajā informācijā, vai gadījumos, kad pamatā esošie pieņēmumi ir pozitīvāki nekā kopīgie pieņēmumi.

				T-1 ...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Bruto parāds	VTP 4. tabula, 35. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	XXX %	XXX %	...	XXX %
2	Vispārējās valdības bilance	VTP 4. tabula, 31. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	XXX %	XXX %	...	XXX %
3	Strukturālā primārā bilance	VTP 4. tabula, 34. rinda	(% no potenciālā IKP)	Atkārtoti dati	XXX %	XXX %	...	XXX %
4	Cikliskais komponents		(% no potenciālā IKP)	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
5	Procentu ādevumi	VTP 4. tabula, 14. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	XXX %	XXX %	...	XXX %
6	Ilgtermiņa procentu likme	VTP 3. tabula, 1. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
7	Īstermiņa procentu likme	VTP 3. tabula, 2. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
8	Atvasinātā vidējā procentu likme	VTP 4. tabula, 44. rinda	(%)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
9	Potenciālais IKP	VTP 2. tabula, 20. rinda	(pieauguma tempi)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
10	Reālais IKP	VTP 2. tabula, 1. rinda	(pieauguma tempi)	Atkārtoti dati	XXX %	XXX %	...	XXX %
11	IKP deflators	VTP 2. tabula, 2. rinda	(pieauguma tempi)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
12	Nominālais IKP	VTP 2. tabula, 3. rinda	(pieauguma tempi)	Aprēķins	Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins
13	Fiskālais multiplikators		(%)	XXX % (jābūt nemainīgam)				

Piezīme: ja plānu iesniedz, pirms *Eurostat* un valstu statistikas iestādes ir publicējušas izpildes datus par T-1 gadu, bāzes gadam jābūt T-2 (nevis T-1).

VTP 7.d tabula.

Parāda prognozes un papildu pieņēmumi (*saskaņā ar prognozēto fiskālo virzību*)

Tikai dalībvalstīm ar augstāku neto izdevumu virzību nekā atsauces trajektorijā vai tehniskajā informācijā, vai gadījumos, kad pamatā esošie pieņēmumi ir pozitīvāki nekā kopīgie pieņēmumi.

				T-1 ...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Bruto parāds	VTP 4. tabula, 35. rinda	(% no IKP)	Atkārtoti dati	Atkārtoti dati	XXX %	...	XXX %
2	Pāmestais ilgtermiņa parāds		(% no IKP)	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
3	Pāmestais īstermiņa parāds		(% no IKP)	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
4	Jauns ilgtermiņa parāds		(% no IKP)	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %
5	Jauns īstermiņa parāds		(% no IKP)	XXX %	XXX %	XXX %	...	XXX %

Piezīme: ja plānu iesniedz, pirms *Eurostat* un valstu statistikas iestādes ir publicējušas izpildes datus par T-1 gadu, bāzes gadam jābūt T-2 (nevis T-1).

([20]) Sk. nosacījumu 2. iedaļas sākumā.

([21]) Šīs prognozes un pieņēmumi ir iekļauti Komisijas izsniegtajās izklājlapās.

2.6. *Informācija par reformām un investīcijām*

Visām dalībvalstīm plānā būtu jāsniedz informācija par būtiskajām reformām un investīcijām turpmākajos gados (13. pants). Plānā būtu jāpaskaidro, kā valsts nodrošinās, ka tiek īstenotas investīcijas un reformas, izpildot attiecīgos ([22]) konkrētajai dalībvalstij adresētos ieteikumus (tostarp attiecīgā gadījumā ieteikumus, kas sniegti saskaņā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru), investīcijas un reformas, kas vērstas uz Savienības kopīgajām prioritātēm ([23]), un attiecīgā gadījumā Komisijas brīdinājumi vai Padomes ieteikumi saskaņā ar LESD 121. panta 4. punktu. Cita starpā tie varētu būt, piemēram, pasākumi sociālajā, veselības, izglītības un apmācības, pensiju un darba tirgus jomā, produktu tirgus reformas, nodokļu reformas, pētniecība un izstrāde, politikas veicināšana vai būtiskas investīcijas zaļajā un digitālajā pārkārtošanā ([24]), jo īpaši pasākumi, ko dalībvalstis ir izklāstījušas savos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos (NEKP) un valstu stratēģiskajos ceļvežos digitālajai desmitgadei. Plānā būtu jāapskata tas, kā šīs reformas un investīcijas atbilst attiecīgajiem konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem un palīdz īstenot attiecīgās Savienības kopīgās prioritātes. Papildus tam plānā būtu jāapraksta publisko investīciju vajadzības, tostarp tās, kas saistītas ar Savienības kopīgajām prioritātēm (13. panta g) punkts). Dalībvalstis tiek arī mudinātas konkrētā plāna daļā apskatīt reformu un investīciju ietekmi uz saimniecisko darbību, noturību un ilgtspēju ([25]).

Attiecīgā gadījumā plānā būtu jāiekļauj papildu informācija par galvenajām reformām un investīcijām, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, tostarp par fiskāliem strukturālajiem pasākumiem (13. pants) ([26]). Tie var papildināt reformas un investīcijas vai būt daļa no reformām un investīcijām, kas izklāstītas saskaņā ar 13. pantu. Minētajiem pasākumiem būtu jāatbilst arī īpašiem papildu kritērijiem, kas noteikti 14. pantā. Cita starpā šādi iekļaujami pasākumi var būt pasākumi veselības, pensiju, darba tirgus un prasmju uzlabošanas jomā, konkurenci veicinošas reformas, nodokļu novirzīšana vai pasākumi atbilstības nodokļu tiesību aktiem uzlabošanai, pētniecības un izstrādes pasākumi, veicinoša politika vai investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā. Lai pierādītu atbilstību 14. pantam, plāna tekstā būtu jāietver šādi elementi:

i. novērtējums par reformu un investīciju kopuma, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanas pieprasījumam, ietekmi uz: a) attiecīgās dalībvalsts ekonomikas izaugsmes un noturības potenciāla ilgtspējīgu uzlabošanos, pamatojoties uz ticamiem un piesardzīgiem pieņēmumiem; b) atbalstu fiskālajai stabilitātei ar publisko finanšu strukturālu uzlabojumu vidējā termiņā, piemēram, samazinot valdības izdevumu attiecību pret IKP vai palielinot valdības ieņēmumu attiecību pret IKP; c) to, ka plānotais valsts finansēto publisko investīciju vispārējais līmenis valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālā plāna aptvertajā laikposmā nav zemāks par vidēja termiņa līmeni pirms minētā laikposma, ņemot vērā konkrētās valsts problēmu apmēru un mērogu, tai skaitā attiecīgā gadījumā datus un prognozes ([27]);

ii. skaidrojums par to, kā plānotais reformu un investīciju kopums palīdzēs īstenot Savienības kopīgās prioritātes un konkrētām valstīm adresētos ieteikumus (tostarp attiecīgā gadījumā ieteikumus, kas sniegti saskaņā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru);

iii. informācija par katra pasākuma galveno mērķi, galvenajiem pasākumiem, kas būtu jāveic, lai sasniegtu mērķi, saistītajiem termiņiem un attiecīgā gadījumā rādītājiem vai citiem elementiem, kas var palīdzēt novērtēt īstenošanu;

([22]) Konkrētai valstij adresētos ieteikumus būtu jāuzskata par būtiskiem, ja dalībvalsts saistībā ar tiem vēl nav sasniegusi pilnu vai ievērojamu progresu Eiropas pusgada uzraudzības pasākuma nozīmē.

([23]) Saskaņā ar regulas 13. panta c) punktu plānā būtu jāpaskaidro, kā dalībvalsts pievērsīsies šādām Savienības kopīgajām prioritātēm: i) taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, tostarp atbilstība Eiropas Klimata aktam; ii) sociālā un ekonomiskā noturība, tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlārs; iii) enerģētiskā drošība; un iv) vajadzības gadījumā — aizsardzības spēju palielināšana.

([24]) Visas dalībvalstis var pieprasīt izstrādes un īstenošanas palīdzību, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu.

([25]) Sk. 2.3. un 2.4. iedaļu iepriekš par to, kā reformu un investīciju ietekmi būtu vai nebūtu jāiekļauj potenciālā IKP prognozēs.

([26]) Katrai no reformu un investīciju saistībām, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, ir jābūt pietiekami detalizētai, savlaicīgai, ar noteiktu termiņu un pārbaudāmai.

([27]) Vidējā termiņa investīciju līmeņa atsauces periodam vajadzētu būt pēdējiem četriem gadiem pirms vidēja termiņa plāna perioda sākuma, izņemot, ja plānā, pamatojoties uz pārliecinošu pamatojumu, norādīts cits laikposms. Tādēļ plāna tekstā būtu jānorāda šis skaitlis.

iv. skaidrojums par to, kā reformu un investīciju kopums, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, atbilst saistībām, kas iekļautas programmās saskaņā ar noslēgtajiem partnerības nolīgumiem daudzgadu finanšu shēmas ietvaros ([28]).

Par attiecīgajām reformām un investīcijām būtu jāziņo vienā no turpmāk minētajām divām tabulām. VTP 8. tabula ir paredzēta informācijai par reformām un investīcijām, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai saskaņā ar 14. pantu. VTP 9. tabula ir paredzēta informācijai par visām citām reformām un investīcijām, kas izklāstītas saskaņā ar 13. pantu ([29]). VTP 8. tabula un VTP 9. tabula ietver īpašu sleju, kurā norāda, vai reforma vai investīcija tiek atbalstīta attiecīgā partnerības nolīguma ietvaros.

Plānā būtu jāapraksta, kā attiecīgā dalībvalsts rīkojas, lai īstenotu tai konkrēti adresētos ieteikumus, kas attiecas uz makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (13. panta d) punkts). Attiecīgā gadījumā darbības, ko dalībvalsts veic vai plāno veikt, lai novērstu nelīdzsvarotību vai pārmērīgu nelīdzsvarotību, plānā būtu jāapraksta skaidrā, integrētā un viegli identificējamā veidā.

Plānā būtu jāiekļauj informācija par saistību starp plānotajām reformām un investīcijām un ANP jau iekļautajām reformām un investīcijām. Lai nodrošinātu konsekvenci un papildināmību ar ANP, plānā būtu jāizskaidro saistība starp plānotajām reformām un investīcijām un tām, kas jau ir iekļautas valstu ANP.

Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) darbības laikā nolūkā pagarināt korekcijas periodu ņem vērā saistības, kas iekļautas attiecīgās dalībvalsts apstiprinātajā ANP (36. panta 1. punkta d) apakšpunkts). Plānā jo īpaši būtu arī jāpaskaidro, kā reformu un investīciju kopums, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, atbilst saistībām, kas iekļautas apstiprinātajos ANP (14. panta 4. punkts). Vidēja termiņa plāni var būt arī iespēja vēl vairāk stiprināt ANP paredzētās reformu un investīciju saistības. ANM darbības laikā VTP 8. tabula un VTP 9. tabula būtu jāizmanto, lai ziņotu arī par to, vai reforma vai investīcija ir iekļauta ANP (īpašā slejā, kas attiecas uz partnerības nolīgumiem).

VTP 8. tabula.

Reformas un investīcijas, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai

	ANM/PN	Galvenie posmi	KVAI	Kopīgās prioritātes	Galvenais mērķis	Īstenošanas datums	Mērķa rādītājs(-i)
1 Investīcijas/reforma A	"xx"	1. posms ... Z posms	CSRXX MNNP ieteikums X	"xx"	"xx"	X. cet. 20XX. g. ... QX 20XX	"xx" ... "xx"
...	...	...	...	...	...	...	...
X Investīcijas/reforma X	"xx"	1. posms ... Z posms	CSRXX	"xx"	"xx"	QX 20XX ... X. cet. 20XX. g.	"xx" ... "xx"

Piezīme: slejā "ANM/PN" būtu jānorāda "ANM", ja reforma/investīcija ir iekļauta arī dalībvalsts ANP; būtu jānorāda "PN", ja reformu/investīciju atbalsta dalībvalsts partnerības nolīguma ietvaros, un citos gadījumos tā jāatstāj tukša. Attiecībā uz reformām un investīcijām, kas izriet no ANM, slejā "ANM/PN" papildus būtu jāiekļauj atsauce uz pasākumiem attiecīgajā Padomes īstenošanas lēmumā.

([28]) Šajos norādījumos atsauce uz partnerības nolīgumiem nozīmē *programmas* saskaņā ar partnerības nolīgumiem, jo tās sniedz detalizētāku un atjauninātu pārskatu par reformām un investīcijām.

([29]) Lai izvairītos no dubultas ziņošanas, reformas un investīcijas, kuras satur VTP 8. tabula, neiekļauj VTP 9. tabula.

VTP 9. tabula.

Citas reformas un investīcijas

		ANM/PN	KVAI	Kopīgās prioritātes
1	Investīcija/reforma A	"xx"	CSRXX; MNNP ieteikums X	"xx"
...	...	...	...	...
X	Investīcija/reforma X	"xx"	CSRXX	"xx"

Piezīme: slejā "ANM/PN" būtu jānorāda "ANM", ja reforma/investīcija ir iekļauta arī dalībvalsts ANP; būtu jānorāda "PN", ja reformu/investīciju atbalsta dalībvalsts partnerības nolīguma ietvaros, un citos gadījumos tā jāatstāj tukša. Attiecībā uz reformām un investīcijām, kas izriet no ANM, slejā "ANM/PN" papildus būtu jāiekļauj atsauce uz pasākumiem attiecīgajā Padomes īstenošanas lēmumā.

Turklāt vidēja termiņa plānā būtu jāiekļauj informācija par investīciju vajadzībām saistībā ar Savienības kopīgajām prioritātēm (13. panta g) punkta v) apakšpunkts) (VTP 10. tabula). Metodika, ar ko nosaka un izsaka skaitļos investīciju vajadzības saskaņā ar katru no kopīgajām prioritātēm, prasīs savlaicīgu turpmāku izstrādi.

VTP 10. tabula.

Investīciju vajadzības

	Kopīgās prioritātes	Investīciju vajadzību apraksts
1	Taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, tostarp atbilstība Eiropas Klimata aktam	"xx"
2	Sociāli un ekonomiski noturība, tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlārs	"xx"
3	Enerģētiskā drošība	"xx"
4	Vajadzības gadījumā – aizsardzības spēju palielināšana	"xx"

2.7. *Informācija par netiešajām saistībām un iespējamām saistībām*

Plānā būtu jāiekļauj informācija par netiešajām saistībām un iespējamām saistībām ar potenciāli būtisku ietekmi uz valdības budžetu (13. panta g) punkts). Cita starpā tā varētu būt informācija par valdības garantijām, ienākumus nenesošiem aizdevumiem un saistībām, kas izriet no valsts uzņēmumu darbības, tostarp to apmērs, kā arī pēc iespējas informācija par saistībām, kas saistības ar katastrofām, klimatu un dabu. Ņemot vērā to, ka situācijas var būt atšķirīgas, šajos norādījumos netiek ieteikts šim nolūkam izmantot standarta tabulu.

2.8. *Ziņošana pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras gadījumā*

Dalībvalsts, attiecībā uz kuru saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 7. panta 2. punktu ir sākta pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūra, iesniedz pārskatītu plānu, kas vienlaikus ir korektīvo pasākumu plāns (31. pants) ([30]). Plānā tad būtu jāizklāsta konkrēti politikas pasākumi, kuru mērķis ir novērst pārmērīgu nelīdzsvarotību, pamatojoties uz Padomes ieteikumu, kurā būs iekļauts šo darbību īstenošanas grafiks. Šādā gadījumā plānā būtu jāiekļauj papildu tabula (VTP 11. tabula), kurā izklāstīti konkrēti politikas pasākumi pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanai un minēto pasākumu īstenošanas grafiks, kā prasīts Regulā (ES) Nr. 1176/2011. Ja vidēja termiņa plāns ir arī korektīvo pasākumu plāns, ir būtiski tajā skaidri noteikt, kuri plāna pasākumi novērš pārmērīgu nelīdzsvarotību un kā dalībvalsts ieskatā plāns nodrošina atbilstību Padomes ieteikumam saskaņā ar pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (Regulas (ES) Nr. 1176/2011 7. panta 2. punkts).

([30]) Vēlāk varētu būt vajadzīgi papildu norādījumi par prasībām attiecībā uz šādiem korektīvo pasākumu plāniem.

VTP 11. tabula.

Reformas un investīcijas pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanai (korektīvo pasākumu plāns)

		Politikas pasākumu grafiks
1	Investīcijas/reforma A	"xx"
...		...
X	Investīcijas/reforma X	"xx"

2.9. *Pielikumi, kas jāiekļauj vidēja termiņa plānos*

Attiecīgā gadījumā plāna pielikumā būtu jāiekļauj atsauces trajektorija vai tehniskā informācija, ko nosūtījusi Komisija (13. panta b) punkts). Kā izklāstīts iepriekš, ja plānā norādīta augstāka neto izdevumu virzība nekā Komisijas noteiktā atsauces trajektorija, dalībvalstij savā plānā būtu jāsniedz pamatoti un datos balstīti ekonomiskie argumenti, paskaidrojot atšķirību.

Ja iespējams, plānā būtu jāiekļauj arī pielikums ar neatkarīgu valsts fiskālo iestāžu (NFI) atzinumu par makroekonomiskajām prognozēm un pieņēmumiem, kas ir neto izdevumu virzības pamatā (11. panta 2. punkts). Dalībvalstis var lūgt attiecīgajai NFI sniegt šādu atzinumu, atvēlot NFI pietiekami daudz laika tā sagatavošanai. Sākot ar 2032. gada 1. maiju attiecīgajai NFI būtu jāsniedz šāds atzinums ar noteikumu, ka tai ir pietiekamas spējas.

B DAĻA

INFORMĀCIJAS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ GADA PROGRESA ZIŅOJUMIEM

3. **Ievads**

Gada progresa ziņojumi (GPZ) ir ļoti būtiski dokumenti, lai uzraudzītu to, kā tiek īstenoti Padomes ieteikumi, ar kuriem apstiprina vidēja termiņa fiskāli strukturālos plānus. Tiem būtu jāuzrāda izpildes dati un jāapraksta īstenošanas pasākumi, kas ir veikti vai tiek veikti. GPZ būtu jāziņo par neto izdevumiem un to, vai ir ievērota Padomes ieteikumā noteiktā neto izdevumu virzība, par to reformu un investīciju īstenošanu, kuras Padome ir atzinusi par pamatu korekcijas perioda pagarināšanai, kā arī par plašāku reformu un investīciju īstenošanu un dalībvalstu politikas iniciatīvām ([31]). Tajos sniegta arī atjaunināta informācija par pasākumiem, kas iekļauti gada budžetā, piemēram, sīkāka informācija par diskrecionāriem ieņēmumu pasākumiem un to paredzamo ietekmi uz budžetu. Turklāt GPZ tiek atjauninātas dažas makroekonomiskās prognozes. GPZ tabulas pēc iespējas ir saskaņotas ar vidēja termiņa plānu tabulām.

GPZ netiek vēlreiz apskatītas vidēja termiņa plānos noteiktās galvenās politikas saistības. Galvenās politikas saistības apstiprina Padome, un tās ir konkrēti minētas Padomes ieteikumā. Lai gan GPZ būtībā ir retrospektīvi *administratīvi* un *faktu* dokumenti, dalībvalstis tos var izmantot arī tam, lai paziņotu par jaunām attiecīgām politikas iniciatīvām, jo īpaši strukturālo reformu un investīciju jomā.

GPZ ir būtisks ieguldījums vairākos procesos Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada ietvaros. Turpinot valstu reformu programmu praksi, GPZ būtu jāziņo par progresu konkrētām valstīm adresēto ieteikumu īstenošanā un makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanā, par progresu Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā (tostarp 2030. gadam izvirzīto valsts mērķrādītāju nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā) un ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā, kā arī par progresu, kas panākts, reaģējot uz citām ES kopīgajām prioritātēm ([32]). Atveseļošanas un noturības mehānisma darbības laikā GPZ būtu jāiekļauj arī ziņošana par progresu, kas panākts, īstenojot kādu no ANP reformām un investīcijām, kas iekļautas vidēja termiņa plānos (sk. 4.6. iedaļu).

([31]) Eurozonas dalībvalstīm Komisijas atzinumi par budžeta plānu projektiem (Regulas (ES) Nr. 473/2013 7. pants) arī palīdzēs uzraudzīt to, kā tiek īstenoti Padomes ieteikumi, ar ko apstiprina vidēja termiņa plānus.

([32]) Dalībvalstis tiek mudinātas ziņot arī par progresu zaļā budžeta plānošanā.

Ņemot vērā valstu atbildību, šajos norādījumos nav ierosināta stingra GPZ paraugstruktūra. Dalībvalstis pašas var lemt par savu GPZ precīzu struktūru un detalizācijas pakāpi, jo tām var būt atšķirīgas valsts vajadzības, ar nosacījumu, ka GPZ tiek iekļauta informācija, kas prasīta regulā. Lai palīdzētu dalībvalstīm sagatavot GPZ, šajos norādījumos ir sniegts pārskats par elementiem, kas jāiekļauj un kas ir nepieciešami, lai Komisija varētu pienācīgi novērtēt atbilstību regulai, kā arī veidnes tabulām, kurās tiek sniegta prasītā informācija.

4. **Informācija, kas iekļaujama gada progresa ziņojumos**

GPZ būtu jāsniedz izpildes dati un jāapraksta īstenošanas pasākumi, kas ir veikti vai tiek veikti. Būtībā GPZ uzsvars jāliek uz iepriekšējo gadu, aptverot laikposmu kopš iepriekšējā GPZ vai kopš vidēja termiņa plāna iesniegšanas ([33]). Vienlaikus, ņemot vērā iespēju pārskatīt datus un citu informāciju, GPZ tabulām būtu jāaptver viss laikposms kopš vidēja termiņa plāna iesniegšanas. Attiecīgi šajā norādījumu daļā tabulās izmantotais nosacījums ir, ka T gads ir GPZ iesniegšanas gads (*GPZ gads*). Īstenošanas gadu skaitu, par kuriem tiek ziņots GPZ, tabulās apzīmē ar "T-X", kur "T-X" ir *bāzes gads, kas izmantots Padomes ieteikumā* ([34]). Piemēram, ja vidēja termiņa plāns tiek iesniegts 2024. gada rudenī, tad gada progresa ziņojumos par turpmākajiem gadiem vienmēr tiek iekļauti dati par laiku kopš 2023. gada.

GPZ būtu jāsniedz informācija par progresu, īstenojot neto izdevumu virzību, ko Padome noteikusi savā ieteikumā (4.2. iedaļa). Tajā būtu jāsniedz arī plašāka informācija par makroekonomiskajām un ārējām norisēm (4.3. iedaļa), kā arī budžeta tendencēm (4.4. iedaļa).

Tāpat GPZ būtu jāziņo par to, kā tiek īstenoti politikas pasākumi, lai īstenotu KVAI, Savienības kopīgās prioritātes, tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlāru, un ilgtspējīgas attīstības mērķus. Jo īpaši GPZ būtu jāziņo par to, kā attiecīgā gadījumā tiek īstenotas reformas un investīcijas, kas ir pamatā fiskālās korekcijas perioda pagarināšanai, kā arī par jebkādu citu reformu un investīciju īstenošanu, kas noteiktas vidēja termiņa plānā, lai veicinātu Savienības kopīgo prioritāšu un KVAI īstenošanu (4.6. iedaļa). Visaptverošajos pielikumos būtu jāsniedz plašāka informācija par politikas pasākumu īstenošanu, lai nodrošinātu atbilstību Eiropas sociālo tiesību pīlāra principiem un Savienības kopīgajām prioritātēm, kā arī par politikas pasākumiem ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai (4.8. iedaļa).

Attiecīgā gadījumā GPZ būtu jāziņo arī par to, kā dalībvalsts ir reaģējusi uz ieteikumiem un lēmumiem citos procesos, ievērojot piemērojamās prasības. Praksē tas nozīmē dažādu ziņošanas plūsmu integrēšanu vienā dokumentā, proti, GPZ, ja vien tas iespējams, ņemot vērā termiņus. Šāda ziņošana cita starpā var attiekties uz to, kā dalībvalsts reaģē uz ieteikumiem vai lēmumiem saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru (*EDP*) ([35]), ieteikumiem saskaņā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru vai Komisijas brīdinājumiem vai Padomes ieteikumiem saskaņā ar LESD 121. panta 4. punktu. Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras gadījumā GPZ būtu jāpaskaidro, kā standarta tabulās norādītās izmaiņas budžetā attiecas uz korekcijām pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras ietvaros. Pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras gadījumā GPZ būtu jāiekļauj papildu tabula, kas ietver korektīvo pasākumu plāna progresa ziņojumu (sk. 4.7. iedaļu).

4.1. *Apspriešanās process*

Attiecīgā gadījumā GPZ būtu jāsniedz informācija par tādām diskusijām par progresa ziņojumiem, kas notikušas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām (21. panta 5. punkts). GPZ būtu jāsniedz informācija, ja dalībvalsts ir lūgusi neatkarīgajai fiskālajai iestādei sniegt novērtējumu par GPZ iekļauto budžeta izpildes datu atbilstību neto izdevumu virzībai (23. pants). Attiecīgā gadījumā GPZ būtu jāsniedz arī informācija par galveno institucionālo dalībnieku un citu attiecīgo ieinteresēto personu (valsts parlamenta, reģionālo/vietējo iestāžu, sociālo partneru un ieinteresēto personu, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību) iesaisti reformu un investīciju sagatavošanā un īstenošanā.

([33]) Pirmajos gada progresa ziņojumos, kas jāiesniedz līdz 2025. gada 30. aprīlim, dalībvalstis tiek aicinātas ziņot par politikas īstenošanu kopš 2023. gada valsts reformu programmas, tai skaitā par atbilstību 2024. gada konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem.

([34]) Padomes ieteikumā norādītais bāzes gads ir pēdējais gads, par kuru ieteikuma sagatavošanas laikā ir pieejami izpildes dati.

([35]) Piemēram, ja to pieļauj termiņu, GPZ būtu lietderīgi integrēt ziņojumu par efektīvu rīcību pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras ietvaros.

4.2. *Informācija par neto izdevumu virzību*

GPZ būtu jāziņo par progresu, kas panākts, īstenojot Padomes ieteikumā noteikto neto izdevumu virzību. GPZ 1.a tabula satur gan ar minēto ieteikumu saistītu informāciju, gan arī izpildes datus par iepriekšējo(-iem) gadu(-iem) un prognozes kārtējam gadam un nākamajam gadam. GPZ 1.a tabula iekļauj pamata informāciju, lai varētu izvērtēt, vai tiek ievērota Padomes ieteikumā noteiktā neto izdevumu virzība. GPZ būtu skaitliski jāizsaka un jāizskaidro jebkādas augšupējas novirzes (faktiskās vai prognozēs) ([36]) no neto izdevumu virzības, ko Padome noteikusi savā ieteikumā. Datus par neto izdevumiem (GPZ 1.a tabula) papildina pārskata tabula, kurā apkopoti galveno budžeta mainīgo lielumu izpildes dati un prognozes (GPZ 1.b tabula). Jo īpaši tabulā apkopoti galvenie mainīgie lielumi, ko ietver GPZ 4. tabula. Datus, ko ietver GPZ un jo īpaši GPZ 1.a tabula, izmanto Komisijas izveidotajā un pārvaldītajā kontroles kontā, lai sekotu līdzi novēroto neto izdevumu kumulatīvajām lejupējām novirzēm no Padomes noteiktās neto izdevumu virzības (22. panta 2. punkts). Komisija regulāri (vismaz reizi gadā) publisko katras dalībvalsts kontroles kontu.

GPZ 1.a tabula.

Vienota darbības atsauce fiskālajai uzraudzībai

			Padomes ieteikums			Izpilde/prognoze		
			T-X	...	T	T-X	...	T
			pieauguma tempi		pieauguma tempi	pieauguma tempi		pieauguma tempi
1	Valsts finansētie neto primārie izdevumi	(gads)	XX,X %	...	XX,X %	Aprēķins	...	Aprēķins
2		(kumulatīvais)	XXX %	...	XXX %	Aprēķins	...	Aprēķins

GPZ 1.b tabula.

Galvenie mainīgie lielumi

			Izpilde/prognoze		
			T-X	...	T
			% no IKP		% no IKP
1	Neto aizdevumi/aizņēmumi	GPZ 4. tabula, 33. rinda	XX,X %	...	XX,X %
2	Strukturālā bilance	GPZ 4. tabula, 33. rinda	XX,X %	...	XX,X %
3	Strukturālā primārā bilance	GPZ 4. tabula, 34. rinda	XX,X %	...	XX,X %
4	Bruto parāds	GPZ 4. tabula, 35. rinda	XX,X %	...	XX,X %
5	Bruto parāda izmaiņas	GPZ 4. tabula, 36. rinda	XX,X %	...	XX,X %

Piezīme: galvenie mainīgie lielumi, kurus atspoguļo GPZ 1.a tabula, nav vidēja termiņa plāna galvenais elements. Vienotā darbības atsauce fiskālajai uzraudzībai ir izteikta kā valsts finansēto neto primāro izdevumu pieaugums (sk. GPZ 1.a tabula).

4.3. *Makroekonomiskās norises*

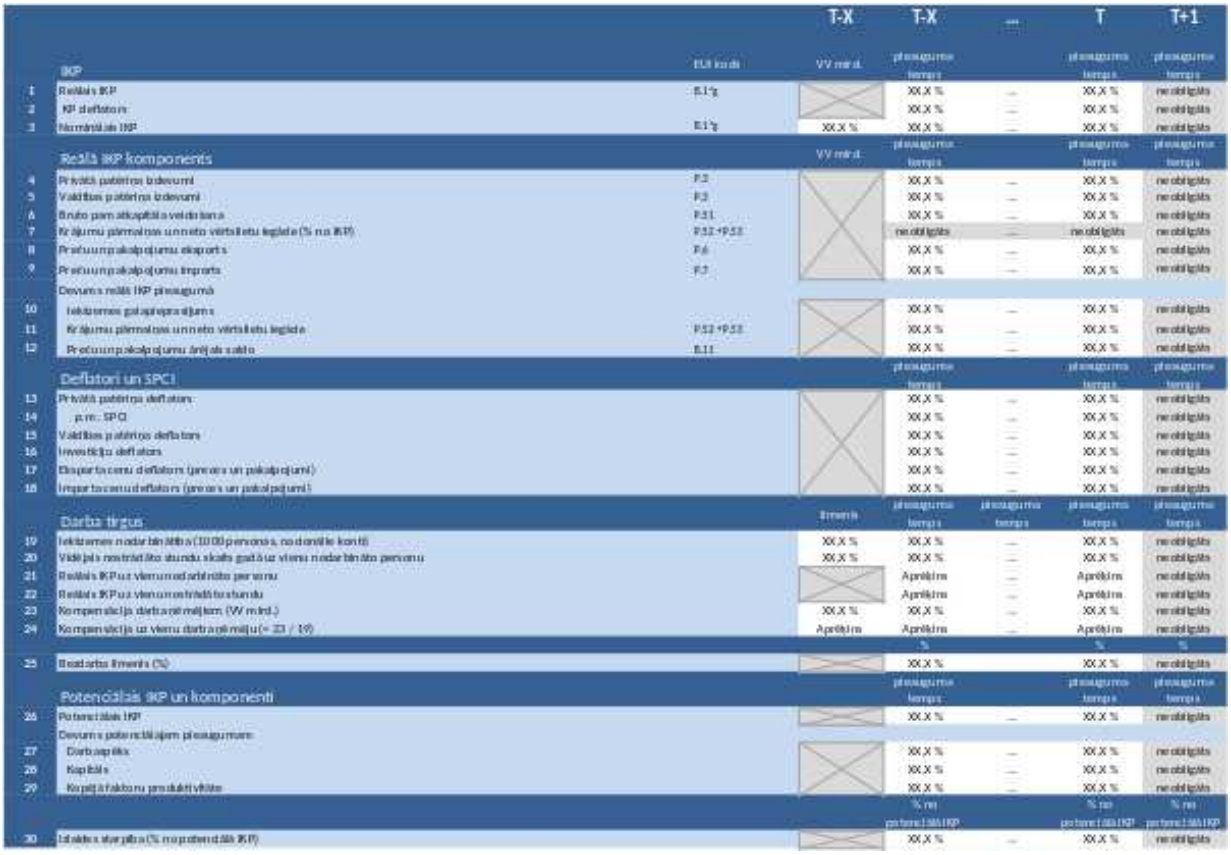
Gada progresa ziņojumos būtu jāziņo par makroekonomiskajām un ārējām norisēm plāna īstenošanas laikā. Tabulās jāiekļauj dati līdz T gadam, savukārt T+1 gada prognozes nav obligātas. Tabulās par makroekonomiskajām norisēm un ārējām norisēm būtu jāietver jaunākā pieejamā prognoze ([37]).

([36]) Prognozētie rādītāji par T un T+1 gadu, ko satur GPZ 1.a tabula, nav prasīti noteikumos. Tām jābūt prognozēm, ņemot vērā rīcībpolitikas, kas ticami un pietiekami detalizēti paziņotas GPZ iesniegšanas brīdī, nevis politikas mērķiem.

([37]) Būtu jānorāda prognozes robežDatums.

GPZ 2. tabula.

Makroekonomiskās norises

			T-X	T-X	...	T	T+1
	IKP	ESA kods	VV mārc.	pieauguma tempi		pieauguma tempi	pieauguma tempi
1	Reālais IKP	B.1*g		XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
2	IKP deflators			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
3	Nominālais IKP	B.1*g	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
	Reālā IKP komponenti		VV mārc.	pieauguma tempi		pieauguma tempi	pieauguma tempi
4	Privātā patēriņa izdevumi	P.3		XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
5	Valdības patēriņa izdevumi	P.3		XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
6	Bruto pamatkapitāla veidošana	P.51		XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
7	Krājumu pārmaiņas un neto vērtslietu iegāde (% no IKP)	P.52 + P.53		nav obligāts	...	nav obligāts	nav obligāts
8	Preču un pakalpojumu eksports	P.6		XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
9	Preču un pakalpojumu imports	P.7		XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
	Devums reālā IKP pieaugumā						
10	Iekšzemes galapatēriņa izdevumi			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
11	Krājumu pārmaiņas un neto vērtslietu iegāde	P.52 + P.53		XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
12	Preču un pakalpojumu ārējais saldo	B.11		XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
	Deflatori un SPCI			pieauguma tempi		pieauguma tempi	pieauguma tempi
13	Privātā patēriņa deflators			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
14	p.m.: SPCI			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
15	Valdības patēriņa deflators			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
16	Investīciju deflators			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
17	Eksporta cenu deflators (preces un pakalpojumi)			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
18	Importa cenu deflators (preces un pakalpojumi)			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
	Darba tirgus	Vienība		pieauguma tempi	pieauguma tempi	pieauguma tempi	pieauguma tempi
19	Iekšzemes nodarbinātība (1000 personas, nodomātie konti)		XX,X %	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
20	Vidējais nostrādāto stundu skaits gadā uz vienu nodarbināto personu		XX,X %	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
21	Reālais IKP uz vienu nodarbināto personu			Aprēķins	...	Aprēķins	nav obligāts
22	Reālais IKP uz vienu nostrādātu stundu			Aprēķins	...	Aprēķins	nav obligāts
23	Kompensācija darbaņēmējiem (VV mārc.)		XX,X %	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
24	Kompensācija uz vienu darbaņēmēju (= 23 / 19)		Aprēķins	Aprēķins	...	Aprēķins	nav obligāts
				%		%	%
25	Bezdarba līmenis (%)			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
	Potenciālais IKP un komponenti			pieauguma tempi		pieauguma tempi	pieauguma tempi
26	Potenciālais IKP			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
	Devums potenciālajam pieaugumam:						
27	Darbaspēks			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
28	Kapitāls			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
29	Kopējā faktoru produktivitāte			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
				% no potenciālā IKP		% no potenciālā IKP	% no potenciālā IKP
30	Izlaides starpība (% no potenciālā IKP)			XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts

GPZ 3. tabula.

Ārējās norises

			T-X	...	T	T+1
1	Ilgtermiņa procentu likme	(% gada vidēji)	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
2	Īstermiņa procentu likme	(% gada vidēji)	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
3	USD/EUR valūtas kurss	(gada vidējais)	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
4	NAC/EUR valūtas kurss (tikai dalībvalstīm, kuras nav euro zonas dalībnieces)	(gada vidējais)	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
5	Pasaules reālais IKP (izņemot ES)	(pieauguma tempi)	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
6	ES reālais IKP	(pieauguma tempi)	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
7	Pasaules importa apjoms, izņemot ES	(pieauguma tempi)	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts
8	Naftas cena	("Brent", USD/barels)	XX,X %	...	XX,X %	nav obligāts

4.4. *Budžeta attīstība*

Neto izdevumu virzība, ko Padome noteikusi savā ieteikumā, ir vienotā darbības atsauce fiskālajai uzraudzībai īstenošanas posmā. Ieteiktais gada (un attiecīgi kumulatīvais) rādītājs ir budžeta ierobežojums, kas nosaka valsts fiskālo politiku plāna laikposmā. Tādēļ neto izdevumu pieaugums ir vienotā darbības atsauce, lai novērtētu novirzes esamību un ierosinātu izpildes darbības. Gada progresa ziņojumos varētu ziņot par jebkādām iespējamām saistībām, kas ir materializējušās, kā arī par jebkādām jaunām iespējamām saistībām, ko uzskata par būtiskām, tostarp saistībā ar klimatu un dabu.

Gada progresa ziņojumos būtu jāiekļauj budžeta prognozes T un, pēc izvēles, T+1 gadam. Rādītāji par T un T+1 gadu nav prasīti noteikumos, — tās ir prognozes, ņemot vērā rīcībpolitikas, kas ticami un pietiekami detalizēti paziņotas GPZ iesniegšanas brīdī, nevis politikas mērķi. Šie T un T+1 gada rādītāji var palīdzēt savlaicīgi noteikt novirzes no Padomes noteiktās neto izdevumu virzības.

GPZ būtu jāziņo par diskrecionārajiem ieņēmumu pasākumiem un vienreizējiem pasākumiem, kas ir veicinājuši budžeta rezultātus un prognozes. Ziņošana par izdevumu pasākumiem nav obligāta. Atšķirībā no vidēja termiņa plāniem ziņošanai par diskrecionāriem ieņēmumu pasākumiem un vienreizējiem pasākumiem jābūt vispusīgai par laikposmu līdz T gadam (GPZ 5. tabula), jo šāda informācija ir nepieciešama, lai aprēķinātu neto izdevumus un attiecīgo pieauguma tempu. Turklāt, lai precīzi aprēķinātu kumulatīvās novirzes kontroles kontā, dalībvalstīm būtu jāsniedz pilnīgi

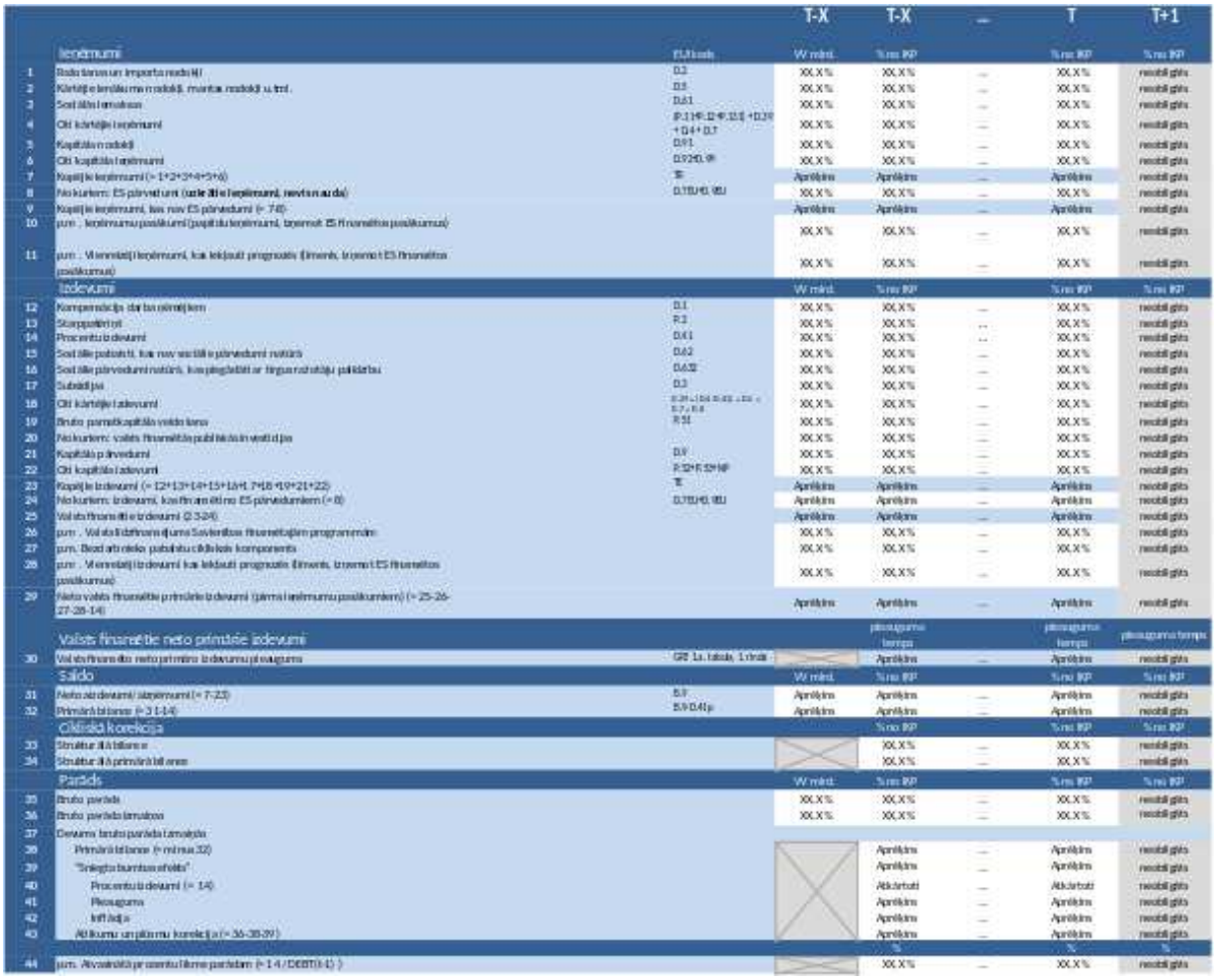
un atjaunināti dati secīgos gada pārskata ziņojumos. Jo īpaši tas nozīmē, ka dalībvalstīm būtu jāiesniedz arī pārskatītas aplēses par to politikas pasākumu ietekmi, par kuriem iepriekš ziņots to budžeta plānu projektos (eurozonas dalībvalstīm) vai iepriekšējos gada progresa ziņojumos. Varētu ziņot arī par izdevumu pasākumiem (kas nav vienreizēji pasākumi), bet tas nav obligāti, jo šāda informācija nav nepieciešama, lai aprēķinātu neto izdevumus. Detalizēti jāapraksta pasākumi, kuru paredzamā ietekme uz budžetu pārsniedz 0,1 % no IKP, savukārt pasākumi, kuru ietekme uz budžetu ir mazāka par šo robežvērtību, ir jānosaka un ir jānorāda to kopējā ietekme uz budžetu. Tāpat ir jānorāda un jāizskaidro visi vienreizējie pasākumi (gan ieņēmumu, gan izdevumu pasākumi), kas iekļauti GPZ. Pienācīgi jāapraksta arī pamatā esošie pieņēmumi, kas izmantoti, lai aplēstu katra pasākuma ietekmi uz budžetu (piemēram, nodokļu bāzes elastība vai izmaiņas). Par katru pasākumu ar inkrementālu ietekmi uz T gada pārskatiem jāziņo T-1 gada rudenī, kad budžets tiek gatavots, un vajadzības gadījumā tie jāpārskata T gada pavasarī un T gada rudenī budžeta izpildes laikā un T+1 gada pavasarī. Pēc ziņošanas T +1 gada pavasarī Komisijas dienesti uzskatīs, ka diskrecionāro ieņēmumu pasākumu (un vienreizējo pasākumu) novērtējums, kas ietekmē T gadu, ir stabils, ja vien nebūs īpašu iemeslu turpmākai pārskatīšanai (tas var notikt, piemēram, ja būtiski tiek pārskatīti nacionālo kontu dati, kas ietekmē vairākus gadus).

Jāņem vērā, ka izdevumu un ieņēmumu pasākumi tiek vērtēti atšķirīgi. Kā norādīts iepriekš, ekonomikas pārvaldības sistēmai nepiemīt neobjektivitāte attiecībā uz ieņēmumu pasākumiem salīdzinājumā ar izdevumu pasākumiem vai otrādi. Tomēr, lai gan ar izdevumiem saistīto politikas pasākumu (izdevumu palielināšana vai samazināšana vai budžeta līdzekļu pārvietošana no dažām izdevumu kategorijām uz citām) rezultāti galu galā atspoguļojas vairākos izdevumu mainīgajos lielumos, ko apkopo valstu statistikas iestādes un *Eurostat*, diskrecionārie ieņēmumu pasākumi ir jāaplēš pēc *ex ante* principa, kad tiek sagatavoti valstu budžeti (eurozonas dalībvalstīm — budžeta plānu projektos), īstenošanas laikā un *ex post*. GPZ būtu jāziņo arī par valsts izdevumiem, kas saistīti ar Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu un bezdarbnieku pabalsta cikliskajiem elementiem (GPZ 4. tabula) ([38]).

([38]) Savienības finansēto programmu valsts līdzfinansējuma definīciju sk. 2.4. iedaļā.

GPZ 4. tabula.

Budžeta attīstība

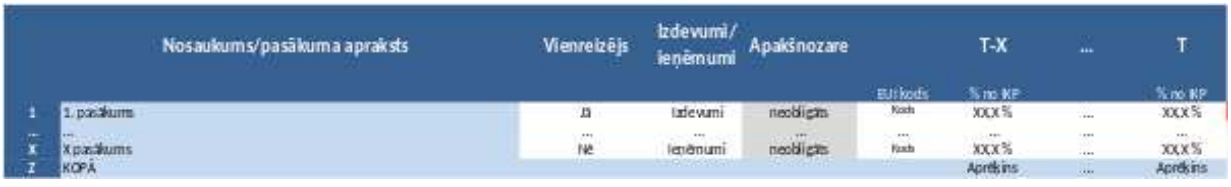

			T-X	T-X	…	T	T+1
	Ieņēmumi	ESA kods	% no IKP	% no IKP		% no IKP	% no IKP
1	Nodokļi ražošanai un importa nodokļi	D.2	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
2	Kārtējie ienākuma nodokļi, mantas nodokļi u. tml.	D.5	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
3	Sociālās iemaksas	D.61	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
4	Citi kārtējie ieņēmumi	P.11+P.12+P.131+D.29 + D.4 + D.7	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
5	Kapitāla nodokļi	D.91	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
6	Citi kapitāla ieņēmumi	D.92+D.99	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
7	Kopējie ieņēmumi (= 1+2+3+4+5+6)	TR	Aprēķins	Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
8	No kuriem: ES pārvestumi (**uzskaitīt ieņēmumu, nevis naudas**)	D.7[EU], [EU]	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
9	Kopējie ieņēmumi, kas nav ES pārvedumi (= 7-8)		Aprēķins	Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
10	pro memoria: ieņēmumu posteņi (papildu ieņēmumi, tostarp ES finansēto posteņu)		XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
11	pro memoria: Vienreizēji ieņēmumi, kas iekļauti prognozēs (ilgtermiņā, izņemot ES finansēto posteņu)		XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
	Izdevumi		% no IKP	% no IKP		% no IKP	% no IKP
12	Kompensācija darba ņēmējiem	D.1	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
13	Starppatēriņš	P.2	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
14	Procentu izdevumi	D.41	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
15	Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi naturā	D.62	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
16	Sociālie pārvedumi naturā, kas piegādāti ar tirgus ražotāju palīdzību	D.632	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
17	Subsīdijas	D.3	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
18	Citi kārtējie izdevumi	P.31+D.63+D.632+…+D.7+D.8	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
19	Bruto pamatkapitāla veidošana	P.51	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
20	No kuriem: valsts finansētās publiskās investīcijas		XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
21	Kapitāla pārvedumi	D.9	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
22	Citi kapitāla izdevumi	P.52+P.53+NP	XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
23	Kopējie izdevumi (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	Aprēķins	Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
24	No kuriem: izdevumi, kas finansēti no ES pārvedumiem (= 8)	D.7[EU], [EU]	Aprēķins	Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
25	Valsts finansētie izdevumi (23-24)		Aprēķins	Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
26	pro memoria: Valsts līdzfinansējums Savienības finansētajām programmām		XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
27	pro memoria: Bezdarbnieku pabalstu cikliskais komponents		XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
28	pro memoria: Vienreizēji izdevumi kas iekļauti prognozēs (ilgtermiņā, izņemot ES finansēto posteņu)		XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
29	Neto valsts finansētie primārie izdevumi (galvenā ieņēmumu posteņa numurs) (= 25-26-27-28-14)		Aprēķins	Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
	Valsts finansētie neto primārie izdevumi		pieauguma temps	pieauguma temps		pieauguma temps	pieauguma temps
30	Valsts finansēto neto primāro izdevumu pieaugums	GPZ 1.a. tabula, 1. rinda		Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
	Saldo		% no IKP	% no IKP		% no IKP	% no IKP
31	Neto aktīvu darījumi/ atgriezumi (= 7-23)	B.9	Aprēķins	Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
32	Primārā bilance (= 31-14)	B.9-D.41p	Aprēķins	Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
	Cikliskā korekcija			% no IKP		% no IKP	% no IKP
33	Struktūrā bilance			XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
34	Struktūrā primārā bilance			XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
	Parāds		% no IKP	% no IKP		% no IKP	% no IKP
35	Bruto parāds		XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
36	Bruto parāda izmaiņas		XX.X %	XX.X %	…	XX.X %	neobligāts
37	Detalizēta bruto parāda izmaiņās						
38	Primārā bilance (= mīnus 32)			Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
39	"Snieguma bumbas efekts"			Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
40	Procentu izdevumi (= 14)			Aktualizēti	…	Aktualizēti	neobligāts
41	Pieaugums			Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
42	Inflācija			Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
43	Aktīvu un pašu mu korekcija (= 36-38-39)			Aprēķins	…	Aprēķins	neobligāts
				%		%	%
44	pro memoria: Atvasinātā parāda līmeņa parādam (= 1-4 / DEBT(t-1))			XX.X %	…	XX.X %	neobligāts

Piezīmes: 30. rindu "Valsts finansēto neto primāro izdevumu pieaugums" var aprēķināt, izmantojot šādu formulu: $e_t = \frac{NE_t - REV_t}{NE_{t-1}} - 1 = \frac{(NE_t \,/\, GDP_t) - (REV_t/\, GDP_t)}{(NE_{t-1} \,/\, GDP_{t-1})} * (1 + g_t) - 1$, kur e_t ir valsts finansēto neto primāro izdevumu pieaugums (GPZ 4. tabula, 30. rinda) *t* gadā, $NE_t \,/\, GDP_t$ un $NE_{t-1} \,/\, GDP_{t-1}$ ir valsts finansētie neto primārie izdevumi (pirms ieņēmumu pasākumiem) kā daļa no IKP attiecīgi *t* un *t-1* gadā (GPZ 4. tabula, 29. rinda), $REV_t/\, GDP_t$ ir ieņēmumu pasākumi kā daļa no IKP *t* gadā (GPZ 4. tabula, 10. rinda), un g_t ir nominālā IKP pieaugums *t* gadā (GPZ 2. tabula, 3. rinda).

GPZ 5. tabula.

Diskrecionāro izdevumu un ieņēmumu pasākumu paredzamā ietekme

	Nosaukums/pasākuma apraksts	Vienreizējs	Izdevumi/ ieņēmumi	Apakšnozare		T-X	…	T
					ESA kods	% no IKP		% no IKP
1	1. pasākums	Jā	Izdevumi	neobligāts	Kods	XXX %	…	XXX %
…	…	…	…	…	…	…	…	…
X	X pasākums	Nē	Ieņēmumi	neobligāts	Kods	XXX %	…	XXX %
Z	KOPĀ					Aprēķins	…	Aprēķins

Piezīme: izņemot ES finansētos pasākumus. Par pasākumiem jāziņo pieaugumos. Vienreizējie pasākumi vienmēr būtu jāieraksta, norādot, ka to ietekme uz budžetu pirmajā gadā ir +/– X, bet nākamajā gadā to ietekme ir –/+ X, tas ir, kopējai ietekmei uz ieņēmumu vai izdevumu līmeni divos secīgos gados jābūt neitrālai. Par izdevumu un ieņēmumu pieaugumu (samazinājumu) jāziņo ar pozitīvu (negatīvu) zīmi.

4.5. *ANM dotācijas un aizdevumi*

ANM darbības laikā gada progresa ziņojumos būtu jāturpina ziņot par izdevumiem un citām izmaksām, ko finansē no ANM dotācijām un aizdevumiem.

GPZ 6. tabula.

ANM dotācijas

		2020	...	2026
	Ieņēmumi no ANM dotācijām	% no IKP		% no IKP
1	ANM dotācijas, kas iekļautas ieņēmumu prognozēs	XXX %	...	XXX %
2	ANM dotāciju maksājumi no ES	XXX %	...	XXX %
	No ANM dotācijām finansētie izdevumi			
3	Kopējie kārtējie izdevumi	XXX %	...	XXX %
4	Bruto pamatkapitāla veidošana	XXX %	...	XXX %
5	Kapitāla pārvedumi	XXX %	...	XXX %
6	Kopējie kapitāla izdevumi (4+5)	Aprēķins	...	Aprēķins
	No ANM dotācijām finansētās citas izmaksas			
7	Nodokļu ieņēmumu samazinājums	XXX %	...	XXX %
8	Citas izmaksas, kas ietekmē ieņēmumus	XXX %	...	XXX %
9	Finanšu darījumi	XXX %	...	XXX %

GPZ 7. tabula.

ANM aizdevumi

		2020	...	2026
	Ieņēmumi no ANM aizdevumiem	% no IKP		% no IKP
1	ANM aizdevumi, kas iekļauti ieņēmumu prognozēs	XXX %	...	XXX %
2	ANM aizdevumu maksājumi no ES	XXX %	...	XXX %
	No ANM aizdevumiem finansētie izdevumi			
3	Kopējie kārtējie izdevumi	XXX %	...	XXX %
4	Bruto pamatkapitāla veidošana	XXX %	...	XXX %
5	Kapitāla pārvedumi	XXX %	...	XXX %
6	Kopējie kapitāla izdevumi (4+5)	Aprēķins	...	Aprēķins
	No ANM aizdevumiem finansētās citas izmaksas			
7	Nodokļu ieņēmumu samazinājums	XXX %	...	XXX %
8	Citas izmaksas, kas ietekmē ieņēmumus	XXX %	...	XXX %
9	Finanšu darījumi	XXX %	...	XXX %

4.6. *Informācija par reformām un investīcijām*

Valstīm, kuru korekcijas periods ir pagarināts līdz septiņiem gadiem, GPZ būtu konkrēti jāziņo par to Padomes ieteikumā uzskaitīto reformu un investīciju saistību īstenošanu, kas ir pagarinājuma pamatā. Dalībvalstij ir apmierinoši jāizpilda reformu un investīciju saistību kopums, kas ir pagarinājuma pamatā, un pretējā gadījumā Padome pēc Komisijas ieteikuma var ieteikt pārskatītu neto izdevumu virzību ar īsāku korekcijas periodu (20. pants). Dalībvalstīm GPZ 8. tabula būtu jāizmanto, lai ziņotu par katra īstenošanas posma īstenošanas situāciju (saskaņā ar plānoto, īstenošana kavējas, īstenošana pabeigta, īstenošana nav pabeigta). Par katru pabeigto posmu GPZ tekstā būtu jāpaskaidro, kādēļ dalībvalsts uzskata, ka šis posms ir pabeigts, — atbilstīgi tā rādītājiem un mērķim. Par katru posmu, kas vēl nav pabeigts, GPZ tekstā būtu jāpaskaidro pašreizējais stāvoklis attiecībā pret Padomes ieteikumā noteikto grafiku. Par visiem kavējumiem ir jāziņo, sniedzot detalizētus paskaidrojumus, tostarp norādot, vai pastāv objektīvi apstākļi, kas kavē īstenošanu Padomes ieteikumā paredzētajā termiņā. Tāpat, ja kāda reforma vai investīcija ir koriģēta, atkāpjoties no sākotnēji saskaņotā plāna, kā arī kavēšanās, apvērses vai neizpildes gadījumā GPZ būtu jāiekļauj sīki izstrādāti paskaidrojumi ([39]). Komisija izvērtēs sniegtos paskaidrojumus un var prasīt papildu paskaidrojumus un/vai veikt turpmākus pasākumus.

([39]) Šaubu gadījumā dalībvalstis tiek mudinātas pirms progresa ziņojuma iesniegšanas apspriesties ar Komisiju tehniskā līmenī.

GPZ 8. tabula.

Progress reformu un investīciju īstenošanā, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai

		ANM/PN	KVAI	Kopīgās prioritātes	Galvenais mērķis	Galvenie posmi	Plānotais īstenošanas datums	Rādītāj s(-i)	Posma īstenošanas statuss
1	Investīcija/reforma A	"XX"	CSRX X; MMNP ieteikuma X	"XX"	"XX"	1. posms	X. cet. 2000. g	"XX"	Īstenošana pabeigta
						—	—	—	—
						2. posms	X. cet. 2000. g	"XX"	Īstenošana kavējas
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
X	Investīcija/reforma X	"XX"	CSRX X	"XX"	"XX"	1. posms	X. cet. 2000. g	"XX"	Īstenošana pabeigta
						—	—	—	—
						2. posms	X. cet. 2000. g	"XX"	Īstenošana saskaņā ar plānoto

Piezīmes: izņemot sleju "Posma īstenošanas statuss", slejās būtu jāatkārto Padomes ieteikumā iekļautā informācija. Slejā "ANM/PN" būtu jānorāda "ANM", ja reformu/investīciju atbalsta saskaņā ar dalībvalsts ANP, un "PN", ja reforma/investīcija ir arī dalībvalsts partnerības nolīguma daļa; citos gadījumos sleju atstāj tukšu. Attiecībā uz reformām un investīcijām, kas izriet no ANM, slejā "ANM/PN" papildus būtu jāiekļauj atsauce uz pasākumiem attiecīgajā Padomes īstenošanas lēmumā. "Plānotajam īstenošanas datumam" būtu jāatbilst katra posma "plānotajam īstenošanas datumam", kas iekļauts Padomes ieteikumā, ar ko apstiprina vidēja termiņa plānu. Saskaņā ar *FENIX* ziņošanas kategorijām slejā "posma īstenošanas statuss" attiecībā uz katru posmu būtu jānorāda, vai tas tiek īstenots "saskaņā ar plānoto" (posms tiks pabeigts līdz paredzētajam īstenošanas datumam), "īstenošana kavējas" (posms tiks pabeigts vēlāk par plānoto īstenošanas datumu, kas ziņošanas laikā vēl nav pienācis), "īstenošana pabeigta" (posms ir pabeigts) vai "īstenošana nav pabeigta" (plānotais īstenošanas datums ziņošanas laikā ir pagājis, taču notiek kavēšanās vai posms var netikt/netiks pabeigts).

GPZ būtu jāziņo par citu vidēja termiņa plānā iekļauto reformu un investīciju īstenošanu. Gada progresa ziņojumos būtu jāiekļauj GPZ 9. tabula, kurā ietvertas vidēja termiņa plānos uzskaitītās reformas un investīcijas, kas ir paredzētas, lai palīdzētu īstenot Savienības kopīgās prioritātes un KVAI ([40]). Tā kā vidēja termiņa plānā ir aprakstītas attiecīgās dalībvalsts darbības, lai koriģētu nelīdzsvarotību saskaņā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru, ņemot vērā attiecīgos KVAI, GPZ būtu jāziņo arī par progresu minētās nelīdzsvarotības novēršanā ([41]). Ziņošana par visiem pasākumiem saistībā ar KVAI būtu jāturpina, izmantojot arī *CeSaR* saskarni ([42]). Pārredzamības labad kopsavilkuma ziņojums par KVAI īstenošanu, ko sagatavo *CeSaR* par KVAI īstenošanu, būtu jāpievieno GPZ (sk. 1. tabulu šo norādījumu pielikumā). Ziņojuma tekstā galvenā uzmanība būtu jāpievērš tiem pasākumiem, kuru ietvaros kopš jaunākā GPZ iesniegšanas ir veikti jauni politikas pasākumi, izvairoties norādīt norises, par kurām iepriekš jau ir ziņots. Konkrētāk, ja attiecībā uz investīciju vai reformu GPZ 9. tabula satur jaunu atzīmi "īstenošana pabeigta", "īstenošanas kavējas" vai "īstenošana nav pabeigta", GPZ tekstā būtu jāiekļauj īss atsevišķs statusa maiņas skaidrojums. Tekstā ir jāiekļauj tikai tāda būtiska papildu informācija, kas vēl nav ziņota *CeSaR* datubāzē. Kavēšanās un korekciju gadījumā vai, ja īstenošana nav pabeigta, GPZ tekstā būtu arī jāpaskaidro, kā dalībvalsts ir iecerējusi tomēr nonākt līdz mērķiem, kas jāsasniedz ar reformām un investīcijām.

([40]) Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām piešķirts fiskālās korekcijas perioda pagarinājums, VTP 9. tabula iekļauj reformas un investīcijas, kas nav tās, kuras ir pamatā pagarinājumam un ir uzskaitītas Padomes ieteikumā, ar ko apstiprina vidēja termiņa plānu, un ko iekļauj GPZ 8. tabula.

([41]) Pārmērīgas nelīdzsvarotības gadījumā sk. nākamo iedaļu.

([42]) *CeSaR* saskarnei var piekļūt šeit: https://webgate.ec.europa.eu/csr. ANM darbības laikā ziņošanai *CeSaR* datubāzē jābūt vērstai uz to KVAI īstenošanu, kas nav iekļauti atveseļošanas un noturības plānos.

GPZ 9. tabula.

Progress reformu un investīciju īstenošanā

		ANM/PN	KVAI	Kopīgās prioritātes	Posma īstenošanas statuss
1	Investīcijas/reforma A	"xx"	CSRXX; MINP ieteikums X	"xx"	Īstenošana pabeigta
...	...	...	...	...	...
X	Investīcijas/reforma X	"xx"	CSRXX	"xx"	Īstenošana kavējas

Piezīmes: slejā "ANM/PN" būtu jānorāda "ANM", ja reforma/investīcija ir iekļauta arī dalībvalsts ANP, un "PN", ja reformu/investīciju atbalsta saskaņā ar dalībvalsts partnerības nolīgumu; citos gadījumos sleju atstāj tukšu. Attiecībā uz reformām un investīcijām, kas izriet no ANM, slejā "ANM/PN" papildus būtu jāiekļauj atsauce uz pasākumiem attiecīgajā Padomes īstenošanas lēmumā. Saskaņā ar *FENIX* ziņošanas kategorijām slejā "posma īstenošanas statuss" būtu jānorāda, vai investīcija vai reforma tiek īstenota "saskaņā ar plānoto" (reforma/investīcija tiks pabeigta, kā plānots), "īstenošana kavējas" (reforma/investīcija tiks pabeigta vēlāk, nekā plānots, un plānotais pabeigšanas datums ziņošanas laikā vēl nav pienācis), "īstenošana pabeigta" (reforma/investīcija ir pabeigta) vai "īstenošana nav pabeigta" (plānotais pabeigšanas datums ziņošanas laikā ir pagājis, taču reforma/investīcija kavējas, un tā var netikt/netiks pabeigta), un dalībvalstīm būtu jāizraugās kategorija, ka to ieskatā vislabāk atbilst pašreizējai situācijai.

ANM darbības laikā gada progresa ziņojumos būtu jāziņo arī par jebkādu ANP reformu un investīciju īstenošanu, kas iekļautas vidēja termiņa plānos (36. pants) ([43]). Minēto reformu un investīciju saistību uzraudzība katrā ziņā turpinās ANM kontekstā. Lai sniegtu plašāku informāciju par ANP reformu un investīciju īstenošanu nekā to, ko iekļauj GPZ 8. tabula un GPZ 9. tabula, būtu jāizmanto *FENIX* saskarne maksājumu pieprasījumu un pusgada ziņojumu ietvaros saskaņā ar ANM regulas 27. pantu. Dalībvalstis tiek aicinātas no *FENIX* saskarnes izgūto kopsavilkuma ziņojumu, tai skaitā jaunāko reizi pusgadā ziņoto informāciju saistībā ar ANM (sk. 2. tabulu šo norādījumu pielikumā), pievienot GPZ ([44]). Tekstā sniegtajai informācijai par reformām un investīcijām, ko iekļauj GPZ 8. tabula un GPZ 9. tabula, jābūt vērstai uz tiem pasākumiem, kuru ietvaros kopš jaunākā GPZ iesniegšanas (vai, ja tiek sagatavots pirmais GPZ, — kopš vidēja termiņa plāna iesniegšanas) ir veikti jauni politikas pasākumi, izvairoties nevajadzīgi norādīt norises, par kurām iepriekš jau ir ziņots. Ja GPZ pie investīcijas vai reformas ir izdarīta atzīme "īstenošana pabeigta", "īstenošanas kavējas" vai "īstenošana nav pabeigta", tekstā būtu jāiekļauj atsevišķs, bet īss skaidrojums. Papildus īsajam skaidrojumam GPZ tekstā ir jāiekļauj tikai papildu informācija (par pabeigtām, kavētām vai nepabeigtām reformām vai investīcijām, kas ir pamatā pagarinājumam), kas vēl nav sniegta, izmantojot *FENIX* saskarni, atbilstīgi pieejai, kas izmantota, lai ziņotu *CeSaR* datubāzē, kā minēts iepriekš.

4.7. *Ziņošana pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras gadījumā*

Pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras gadījumā saskaņā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru GPZ būtu jāziņo par tādu politikas pasākumu īstenošanu, kuru mērķis ir novērst pārmērīgu nelīdzsvarotību (GPZ 10. tabula). Uzsākot pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru, pārskatītais vidēja termiņa plāns kalpo arī par korektīvo pasākumu plānu, kas paredzēts pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūrā (31. panta 3. punkts). Pēc tam plānā būtu jāizklāsta konkrēti politikas pasākumi, kuru mērķis ir novērst pārmērīgu nelīdzsvarotību, pamatojoties uz Padomes ieteikumu, kurā ietverts šo pasākumu grafiks. Attiecībā uz katru no šiem pasākumiem GPZ būtu jāziņo par panākto progresu, jo īpaši kopš pēdējā GPZ sagatavošanas (vai, ja tiek sagatavots pirmais GPZ, — kopš vidēja termiņa plāna iesniegšanas), un jāpaskaidro, vai tie tiek īstenoti saskaņā ar plānoto, vai to

([43]) Gada progresa ziņojumos sniegtā informācija neskar Komisijas novērtējumu par atbilstību īpašām prasībām saskaņā ar ANM. Ja GPZ tiek ziņots par izmaiņām pasākumos, kas jau ir pozitīvi novērtēti saskaņā ar ANM, dalībvalstis tiek aicinātas informēt Komisiju par šādām izmaiņām pirms GPZ iesniegšanas.

([44]) Būtu jāpievieno standarta kopsavilkuma ziņojums, kas izgūts no *FENIX* saskarnes un aptver visas ANP reformas un investīcijas (papildus tām, kas iekļautas vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos).

īstenošanas kavējas, ir pabeigta vai nav pabeigta. Attiecībā uz katru pabeigto pasākumu GPZ tekstā būtu jāpamato, kādēļ dalībvalsts uzskata, ka attiecīgā reforma vai investīcija ir pabeigta, pamatojoties uz tās mērķi. Attiecībā uz katru pasākumu, kas ir aizkavējies vai nav pabeigts, GPZ tekstā būtu jāpaskaidro, i) kādēļ īstenošana kavējas vai nav pabeigta, ii) vai ir bijuši objektīvi apstākļi, ar ko var skaidrot šādu kavēšanos, iii) kā ir plānots paveikt iekavēto vai novērst to, ka pasākums netiks pabeigts, un kādi ir attiecīgie termiņi, kā arī iv) jāapraksta jebkādi citi īstenotie centieni, kas pietiekami veicina problemātiskā pasākuma mērķa sasniegšanu. Lai gan GPZ nodrošinātu ikgadēju izvērtēšanu, uzraudzība un ar to saistītā ziņošana par pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru var tikt veikta arī ārpus GPZ konteksta.

GPZ 10. tabula.

Progress reformu un investīciju īstenošanā, lai novērstu pārmērīgu nelīdzsvarotību (korektīvo pasākumu plāns)

		Termiņš	Posma īstenošanas statuss
1	Investīcija/reforma A	X. cet. 20XX. g.	Īstenošana pabeigta
...	...	...	...
X	Investīcija/reforma X	X. cet. 20XX. g.	Īstenošana saskaņā ar plānoto

4.8. *Gada progresa ziņojumā iekļaujamie pielikumi*

GPZ būtu jāiekļauj pietiekami visaptveroša informācija par politikas pasākumu īstenošanu, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus, īstenotu Eiropas sociālo tiesību pīlāru un reaģētu uz citām ES kopīgajām prioritātēm ([45])**.** Šo informāciju ieteicams iekļaut pielikumos, taču dalībvalstis var arī izvēlēties integrēt šo informāciju pašā GPZ. Šai informācijai būtu jāpapildina iepriekš minētā informācija par reformu un investīciju īstenošanu. Būtu jāsniedz pietiekami visaptverošs pārskats par dalībvalstu politikas pasākumiem, reaģējot uz galvenajiem izaicinājumiem nodarbinātības, izglītības, prasmju un sociālajā jomā (apzināti jaunākajā pārskatā par valsti un vienotajā nodarbinātības ziņojumā, tostarp Komisijas veiktajā analīzē par augšupējas sociālās konverģences riskiem), kas palīdz īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāra principus. Minētais pārskats būtu jāpapildina ar informāciju, kas jāiekļauj 3. tabulā šo norādījumu pielikumā. Tāpat pielikumos būtu jāiekļauj pietiekami visaptverošs pārskats par īstenotajām investīcijām un reformām, kas iekļautas dalībvalstu NEKP, iedalot tās atbilstīgi piecām enerģētikas savienības dimensijām (dekarbonizācija, energoefektivitāte, enerģētiskā drošība, iekšējais enerģijas tirgus, pētniecība, inovācija un konkurētspēja) un attiecīgā gadījumā atbilstīgi to (prognozētajai) ietekmei uz dekarbonizāciju. Lai līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu, šajos GPZ pielikumos būtu jāiekļauj mijnorāde uz NEKP reizi divos gados iesniedzamajiem progresa ziņojumiem, ņemot vērā to nozīmi saistībā ar ES kopīgo prioritāti zaļās un enerģētikas pārkārtošanas jomā, un valstu digitālās desmitgades stratēģiskajiem ceļvežiem vai jebkādiem citiem neseniem dokumentiem, kuros ziņots par attiecīgajām rīcībpolitikām un pasākumiem. Dalībvalstis tiek aicinātas arī ziņot par klimata politikas pasākumu īpašo ietekmi, kā arī par īpašo ietekmi, ko rada pasākumi, kas veikti digitālās desmitgades mērķu un mērķrādītāju sasniegšanai, īstenojot vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos noteiktās saistības. Attiecībā uz ziņošanu par progresu, kas panākts virzībā uz digitālo pārkārtošanos, dalībvalstīm būtu jānodrošina saskanība ar to ziņojumiem Komisijai par progresu digitālajā jomā saistībā ar Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksu (DESI) un digitālās desmitgades uzraudzību. Tāpat dalībvalstis tiek mudinātas šajos pielikumos sniegt mijnorādes uz jaunākajiem Komisijai nosūtītajiem datiem par kohēzijas politikas fondu īstenošanu, kā arī ziņot par progresu galveno atšķirību novēršanā, kas uzsvērtas Eiropas pusgada kontekstā.

***CeSaR* arī turpmāk tiks izmantota, lai uzraudzītu to, kā dalībvalstis Eiropas pusgada kontekstā īsteno KVAI.** GPZ būtu jāpievieno *CeSaR* ģenerētais ziņojums par KVAI īstenošanu (sk. 1. tabulu norādījumu pielikumā). Tāpat ANM darbības laikā dalībvalstis tiek aicinātas GPZ pievienot no *FENIX* izgūto kopsavilkuma ziņojumu (sk. 2. tabulu šo norādījumu pielikumā).

([45]) Tās ir šādas prioritātes: i) taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, tostarp atbilstība Eiropas Klimata aktam; ii) sociālā un ekonomiskā noturība, tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlārs; iii) enerģētiskā drošība; un iv) vajadzības gadījumā — aizsardzības spēju palielināšana.

PIELIKUMS

1. Tabula.

DALĪBVALSTU ZIŅOJUMS, KAS IZGŪTS NO *CeSaR*

KVAI Gads Nr.

KVAI Gads Iedaļa Nr. KVAI teksts

Pasākumi	
1. ieraksts	
2. ieraksts	
Piezīmes	
1. ieraksts	
2. ieraksts	
Pašreizējā situācija	
1. ieraksts	
2. ieraksts	

2. Tabula

NO *FENIX* IZGŪTAIS DALĪBVALSTS ZIŅOJUMS

(lejuplādēt no *FENIX*, nav obligāts)

KVAI iedaļa	Pasākuma nosaukums	Atskaites punkts/mērķa nosaukums	Termiņš (ceturksnis)	Statuss *Fenix* sistēmā

3. Tabula.

INFORMĀCIJA PAR EIROPAS SOCIĀLO TIESĪBU PĪLĀRA ĪSTENOŠANU: GALVENIE PASĀKUMI UN TO PAREDZAMĀ IETEKME

Pīlāra princips	Galveno veicinošo pasākumu saraksts	Pasākumu paredzamā (kvalitatīvā un/vai kvantitatīvā) ietekme
1. Izglītība, apmācība un mūžizglītība	1. 2. 3.	
2. Dzimumu līdztiesība	1. 2. 3.	
3. Iespēju vienlīdzība	1. 2. 3.	

4.	Aktīvs atbalsts nodarbinātībai	1. 2. 3.	
5.	Droši un pielāgojami darba apstākļi	1. 2. 3.	
6.	Algas	1. 2. 3.	
7.	Informācija par nodarbinātības nosacījumiem un aizsardzība atlaišanas gadījumā	1. 2. 3.	
8.	Sociālais dialogs un darbinieku dalība	1. 2. 3.	
9.	Darba un privātās dzīves līdzsvars	1. 2. 3.	
10.	Veselīga, droša un labi pielāgota darba vide un datu aizsardzība	1. 2. 3.	
11.	Bērnu aprūpe un atbalsts bērniem	1. 2. 3.	
12.	Sociālā aizsardzība	1. 2. 3.	
13.	Bezdarba pabalsti	1. 2. 3.	
14.	Minimālie ienākumi	1. 2. 3.	
15.	Ienākumi un pensijas vecumdienās	1. 2. 3.	
16.	Veselības aprūpe	1. 2. 3.	
17.	Personu ar invaliditāti iekļaušana	1. 2. 3.	
18.	Ilgtermiņa aprūpe	1. 2. 3.	

19.	Mājokļi un palīdzība bezpajumtniekiem	1. 2. 3.	
20.	Piekļuve pamatpakalpojumiem	1. 2. 3.	

4. Tabula.

INFORMĀCIJA PAR IAM: GALVENO PASĀKUMU UN TO PAREDZAMĀS IETEKMES APRAKSTS

IAM		Galveno veicinošo pasākumu saraksts	Pasākumu paredzamā (kvalitatīvā un/vai kvantitatīvā) ietekme
1.	Novērsta nabadzība	1. 2. 3.	
2.	Novērsts bads	1. 2. 3.	
3.	Laba veselība un labklājība	1. 2. 3.	
4.	Kvalitatīva izglītība	1. 2. 3.	
5.	Dzimumu līdztiesība	1. 2. 3.	
6.	Tīrs ūdens un sanitārija	1. 2. 3.	
7.	Pieejama un tīra enerģija	1. 2. 3.	
8.	Pienācīgas kvalitātes nodarbinātība un ekonomikas izaugsme	1. 2. 3.	
9.	Rūpniecība, inovācijas un infrastruktūra	1. 2. 3.	
10.	Mazināta nevienlīdzība	1. 2. 3.	
11.	Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas	1. 2. 3.	
12.	Atbildīgs patēriņš un ražošana	1. 2. 3.	

13. Rīcība klimata jomā	1. 2. 3.	
14. Dzīvība ūdenī	1. 2. 3.	
15. Dzīvība uz zemes	1. 2. 3.	
16. Miers, taisnīgums un spēcīgas iestādes	1. 2. 3.	
17. Partnerības mērķu sasniegšanai	1. 2. 3.	